

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. vasario 25 d.*

„Apeliacinis skundas – Ieškinys dėl žalos atlyginimo – Europos Sąjungos deliktinė atsakomybė – Tariamai neteisėti Europos Komisijos ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) veiksmai – Komisijos nario tarnybos nutraukimas – OLAF tyrimą reglamentuojančios procedūrinės taisyklės – Tyrimo pradėjimas – Teisė būti išklausytam – OLAF priežiūros komitetas – Nekaltumo prezumpcija – Tariamoms žalos vertinimas“

Byloje C-615/19 P

dėl 2019 m. rugpjūčio 16 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

John Dalli, gyvenantis St. Julian's (Malta), atstovaujamas advokatų L. Levi ir S. Rodrigues,

apeliantas,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Europos Komisijai, atstovaujamai J.-P. Keppenne ir J. Baquero Cruz,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai L. Bay Larsen (pranešėjas), C. Toader, M. Safjan ir N. Jääskinen,

generalinis advokatas M. Szpunar,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

susipažinęs su 2020 m. rugsėjo 22 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

- 1 Apeliaciniu skundu John Dalli prašo panaikinti 2019 m. birželio 6 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Dalli / Komisija* (T-399/17, nepaskelbtas Rink., EU:T:2019:384, toliau – skundžiamas sprendimas); juo šis teismas atmetė jo ieškinį dėl žalos, kurią J. Dalli patyrė dėl tariamai neteisėtų Komisijos ir Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) veiksmų, susijusių su jo, kaip Komisijos nario, tarnybos nutraukimu 2012 m. spalio 16 d., atlyginimo.

Teisinis pagrindas

Reglamentas (EB) Nr. 1073/1999

- 2 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų (OL L 136, 1999, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k.; 1 sk., 3 t., p. 91) 1 straipsnio 3 dalyje buvo nurodyta:

„Sutartimis arba jomis remiantis įsteigtose institucijose, įstaigose, tarnybose ir organizacijose (toliau – institucijos, įstaigos, tarnybos ir organizacijos) [Tarnyba] atlieka administracinius tyrimus, kuriais siekiama:

- kovoti su Europos Bendrijos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veika,
- tuo tikslu tirti svarbius su profesinių pareigų atlikimu susijusius atvejus, kurie gali būti laikomi Bendrijų pareigūnų ir kitų tarnautojų pareigų nevykdymu, galinčiu užtraukti drausminę arba tam tikrais konkrečiais atvejais baudžiamąją atsakomybę, arba atvejus, susijusius su institucijų ir įstaigų narių, tarnybų ir organizacijų vadovų arba institucijų, įstaigų, tarnybų ir organizacijų darbuotojų, kuriems netaikomi Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatai ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygos (Tarnybos nuostatai), lygiaverčiu pareigų nevykdymu.“

- 3 Šio reglamento 2 straipsnyje buvo nustatyta:

Šiame reglamente „administraciniai tyrimai“ (toliau – tyrimai) – tai visi inspektavimai, patikrinimai ir kitos priemonės, kurių imasi Tarnybos darbuotojai atlikdami savo pareigas pagal 3 ir 4 straipsnius, siekiant 1 straipsnyje nustatytų tikslų ir nustatant, jei būtina, tiriamos veiklos neteisėtą pobūdį. Šie tyrimai neturi įtakos valstybių narių galiai kelti baudžiamąsias bylas.“

- 4 Minėto reglamento 3 ir 4 straipsniuose buvo įtvirtintos taisyklės, taikytinos atitinkamai OLAF išorės ir vidaus tyrimams.

- 5 To paties reglamento 6 straipsnyje buvo nurodyta, kad tyrimams vadovauja OLAF direktorius.

- 6 Reglamento Nr. 1073/1999 9 straipsnio 1 dalis buvo suformuluota taip:

„Baigusi tyrimą, Tarnyba direktoriui vadovaujant parengia ataskaitą, nurodydama nustatytus faktus, finansinius nuostolius, jeigu jie buvo padaryti, ir tyrimo išvadas, įskaitant Tarnybos direktoriaus rekomendacijas dėl veiksmų, kurių turėtų būti imtasi.“

- 7 Šio reglamento 11 straipsnio 1 ir 6–8 dalyse buvo numatyta:

„1. Priežiūros komitetas įtvirtina Tarnybos nepriklausomumą nuolat kontroliuodamas, kaip atliekama tyrimo funkcija.

Direktoriaus prašymu arba savo iniciatyva komitetas direktoriui teikia nuomones apie Tarybos veiklą, tačiau nesikiša į atliekamų tyrimų eigą.

<...>

6. Priežiūros komitetas skiria savo pirmininką ir priima savo darbo tvarkos taisykles. <...>

7. Direktorius priežiūros komitetui kasmet siunčia Tarybos veiklos <...> programą. Direktorius komitetą informuoja apie atvejus, kai informaciją reikia siųsti valstybės narės teisminėms institucijoms.

8. Priežiūros komitetas per metus parengia bent vieną savo veiklos ataskaitą, kurią siunčia institucijoms. Komitetas gali teikti pranešimus apie Tarybos tyrimų rezultatus ir veiksmus, kurių buvo imtasi, Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams.“

Sprendimas 1999/396/EB, EAPB, Euratomas

- 8 1999 m. birželio 2 d. Komisijos sprendimo 1999/396/EB, EAPB, Euratomas dėl vidaus tyrimų, susijusių su Bendrijos interesams kenkiančio sukčiavimo, korupcijos ir bet kurios kitos neteisėtos veiklos prevencija, nuostatų ir sąlygų (OL L 149, 1999, p. 57; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 118) 4 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyta:

„Tais atvejais, kai iškyla Komisijos nario, pareigūno ar tarnautojo galimas dalyvavimas, suinteresuotas asmuo nedelsiant informuojamas, jeigu tai nekeltų pavojaus tyrimui. Visais atvejais išvados, kuriose baigus tyrimą įvardijamas kuris nors Komisijos narys, pareigūnas ar tarnautojas, negali būti daromos nesuteikus suinteresuotam [suinteresuotajam] asmeniui galimybės pareikšti savo nuomonę [nuomonės] apie su juo susijusias aplinkybes.“

OLAF priežiūros komiteto darbo tvarkos taisyklės

- 9 OLAF priežiūros komiteto darbo tvarkos taisyklių (OL L 308, 2011, p. 114) 13 straipsnio 5 dalyje nustatyta:

„Atvejais, kuriais valstybių narių teisminėms institucijoms reikia nusiųsti informaciją, nagrinėjami remiantis OLAF generalinio direktoriaus pateikta informacija ir Reglamentu (EB) Nr. 1073/1999. Šiuo pagrindu vykdomi ir tolesni veiksmai.

Visų pirma prieš išsiunčiant informaciją priežiūros komitetas prašo suteikti galimybę susipažinti su aptariamais tyrimais, kad galėtų patvirtinti, kad paisyta pagrindinių teisių ir laikytasi procedūrinių garantijų. Kai sekretariatui per šiai funkcijai įvykdyti tinkamą laikotarpį suteikta galimybė susipažinti su dokumentais, pranešėjai, paskirti nagrinėti bylas, parengia pranešimą komiteto plenarinės sesijos posėdžiui. <...>

Komitetas paskiria pranešėjus šiems tyrimams nagrinėti ir prireikus nuomonei parengti.“

Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013

- 10 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013, p. 1) panaikintas ir pakeistas Reglamentas Nr. 1073/1999.

11 Reglamento Nr. 883/2013 7 straipsnio 4 dalis suformuluota taip:

„Jeigu tyrimas apima išorės ir vidaus elementus, atitinkamai taikomi 3 ir 4 straipsniai.“

OLAF instrukcijos darbuotojams dėl tyrimo procedūrų

12 Klostantis faktinėms aplinkybėms galiojusios redakcijos OLAF instrukcijų darbuotojams dėl tyrimo procedūrų (toliau – OLAF instrukcijos) 5 straipsnyje buvo nurodyta:

„1. Prireikus Tyrimų atrankos ir peržiūros skyrius gali susisiekti su informacijos šaltiniu ir atitinkama Sąjungos institucija, organu, tarnyba ar agentūra, kad gautų paaiškinimų ir papildomų dokumentų dėl pradinės informacijos. Jis taip pat gali ieškoti informacijos duomenų bazėse ir kituose OLAF prieinamuose šaltiniuose. Kai atrankos procedūros tikslais reikia surinkti papildomos informacijos, Tyrimų atrankos ir peržiūros skyrius, be kita ko, gali:

- a) rinkti dokumentus ir informaciją;
- b) rinkti informaciją rengiant operatyvinius posėdžius;
- c) rinkti bet kurių reikiamos informacijos galinčių suteikti asmenų parodymus;
- d) vykdyti tiriamąsias misijas valstybėse narėse.

2. Kai informacijos šaltinis yra pranešėjas, Tyrimų atrankos ir peržiūros skyrius per 60 dienų informuoja jį apie laikotarpį, būtina imtis atitinkamų veiksmų.

3. Nuomonė dėl tyrimo ar koordinavimo bylos pradėjimo grindžiama tuo, ar informacija priklauso OLAF kompetencijai, ar jos pakanka, kad būtų galima pateisinti tyrimo ar koordinavimo bylos pradėjimą ir ar ji priskirtina prie generalinio direktoriaus nustatytų tyrimo politikos prioritetų.

4. Nustatant, ar OLAF turi kompetenciją, atsižvelgiama į atitinkamus Sąjungos reglamentus, sprendimus ir tarpinstitucinius susitarimus bei kitus teisės aktus, susijusius su Sąjungos finansinių ir kitų interesų apsauga. Nustatant, ar informacijos pakanka pradėti tyrimą ar koordinavimo bylą, atsižvelgiama į šaltinio patikimumą ir teiginių įtikimumą. Be to, siekiant pateisinti tyrimo ar koordinavimo bylos pradėjimą, atsižvelgiama į visą per atrankos procedūrą surinktą informaciją. Remiantis tyrimo politikos prioritetais nustatomi kriterijai, kurie turi būti taikomi siekiant nustatyti, ar informacijai taikomas pripažintas tyrimo prioritetas.

5. Per du mėnesius nuo gautos informacijos įregistravimo Tyrimų atrankos ir peržiūros skyrius generaliniam direktoriui pateikia nuomonę dėl bylos pradėjimo arba atsisakymo ją pradėti.“

13 OLAF instrukcijų 11 straipsnio 6 dalyje buvo nurodyta:

„Tyrimų skyriaus darbuotojai, pateikę generalinio direktoriaus raštą, kuriame patvirtinta jų tapatybė, jų pareigos ir tyrimų veikla, kurią jie turi teisę ir yra įgalioti vykdyti, atlieka tokius tyrimų veiksmus:

- a) atitinkamų asmenų apklausą;
- b) patalpų tikrinimą;
- c) patikrinimus vietoje;
- d) ekspertizes;

e) kontrolę ir patikrinimus, kuriems taikomos atskirų sektorių taisyklės.“

14 OLAF instrukcijų 12 straipsnio 3 dalyje buvo nustatyta:

„Jei tyrimų skyrius ketina atlikti tyrimą, kuris nepatenka į tyrimo ar koordinavimo bylos taikymo sritį, jis pateikia prašymą Tyrimų atrankos ir peržiūros skyriui, kad ši sritis būtų išplėsta. Tyrimų atrankos ir peržiūros skyrius tikrina siūlymą išplėsti taikymo sritį ir teikia generaliniam direktoriui nuomonę, kuria remdamasis jis priima sprendimą.“

Ginčo aplinkybės

- 15 2010 m. vasario 9 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimu 2010/80/ES dėl Europos Komisijos paskyrimo (OL L 38, 2010, p. 7) J. Dalli nuo 2010 m. vasario 10 d. iki 2014 m. spalio 31 d. buvo paskirtas Europos Komisijos nariu. Komisijos pirmininkas jam skyrė sveikatos ir vartotojų apsaugos portfelį.
- 16 2012 m. gegužės 25 d., po to, kai 2012 m. gegužės 21 d. Komisija gavo bendrovės *Swedish Match* (toliau – skundo pateikėja) skundą, kuriame buvo nurodyti kaltinimai dėl J. Dalli elgesio, OLAF pradėjo tyrimą (toliau – OLAF tyrimas).
- 17 2012 m. liepos 16 d. ir rugsėjo 17 d. J. Dalli buvo apklaustas OLAF.
- 18 2012 m. spalio 15 d. OLAF ataskaita buvo nusiųsta Komisijos Generalinei sekretorei, nurodant, kad ši ataskaita skirta šios institucijos pirmininkui. Prie šios ataskaitos buvo pridėtas OLAF generalinio direktoriaus (toliau – OLAF direktorius) pasirašytas raštas, jame apibendrintos pagrindinės tyrimo išvados.
- 19 2012 m. spalio 16 d. J. Dalli susitiko su Komisijos pirmininku. Vėliau tą pačią dieną Komisijos pirmininkas pranešė Maltos Respublikos Ministrui Pirmininkui, taip pat Europos Parlamento ir Europos Sąjungos Tarybos pirmininkams, kad J. Dalli atsistatydino. Komisija taip pat paskelbė pranešimą spaudai apie šį atsistatydinimą.
- 20 2012 m. gruodžio 24 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo J. Dalli ieškinį, juo buvo prašoma panaikinti „2012 m. spalio 16 d. žodinių sprendimą dėl [jo] nedelsiamo tarnybos nutraukimo, kurį priėmė Komisijos pirmininkas“, ir atlyginti simbolinę 1 EUR neturtinę žalą, taip pat preliminariai – 1 913 396 EUR turtinę žalą.
- 21 Šis ieškinys buvo atmestas 2015 m. gegužės 12 d. Bendrojo Teismo sprendimu *Dalli / Komisija* (T-562/12, EU:T:2015:270).
- 22 Pirma, kiek tai susiję su reikalavimu dėl panaikinimo, Bendrasis Teismas konstatavo, kad J. Dalli žodžiu pareiškė apie atsistatydinimą ir Komisijos pirmininkas to nereikalavo, kaip tai suprantama pagal ESS 17 straipsnio 6 dalį. Kadangi nebuvo įrodytas reikalavimo atsistatydinti – kaip akto, kurį gali ginčyti apeliantas, – buvimas, Bendrasis Teismas nusprendė, kad prašymas dėl panaikinimo turi būti atmestas kaip nepriimtinas.
- 23 Antra, dėl reikalavimo atlyginti žalą Bendrasis Teismas nusprendė: kadangi paaiškėjo, kad reikalavimo atsistatydinti buvimas nebuvo įrodytas, šiai institucijai negalima inkriminuoti jokio atitinkamo neteisėto veiksmo. Dėl tariamo sutikimo trūkumo, kuris buvo nurodytas subsidiariai, pateikiant reikalavimą dėl panaikinimo, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad jis nebuvo įrodytas. Remdamasis tuo Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad J. Dalli kaltinimai dėl neteisėtų Komisijos ar jos pirmininko veiksmų nebuvo įrodyti, taigi atmetė reikalavimus atlyginti žalą kaip nepagrįstus.

24 2015 m. birželio 21 d. J. Dalli dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą. Šis apeliacinis skundas buvo atmestas 2016 m. balandžio 14 d. Nutartimi *Dalli / Komisija* (C-394/15 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2016:262).

Ieškinys Bendrajame Teisme ir skundžiamas sprendimas

25 2017 m. birželio 28 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo J. Dalli ieškinį, juo prašyta priteisti iš Komisijos atlyginti, be kita ko, neturtinę žalą, preliminariai įvertintą 1 000 000 EUR suma, kurią J. Dalli patyrė dėl tariamai neteisėtų Komisijos ir OLAF veiksmų, susijusių su jo, kaip Komisijos nario, tarnybos nutraukimu 2012 m. spalio 16 d.

26 Grįsdamas ieškinį J. Dalli pateikė septynis priekaištus dėl OLAF veiksmų neteisėtumo, grindžiamus: pirma, sprendimo pradėti tyrimą neteisėtumu; antra, klaidomis, padarytomis kvalifikuojant tyrimą ir išplečiant jo apimtį; trečia, įrodymų rinkimo principų pažeidimu, įrodymų klastojimu ir iškraipymu; ketvirta, teisės į gynybą, Sprendimo 1999/396 4 straipsnio ir OLAF instrukcijų 18 straipsnio pažeidimu; penkta, Reglamento Nr. 1073/1999 11 straipsnio 7 dalies ir OLAF Priežiūros komiteto darbo tvarkos taisyklių 13 straipsnio 5 dalies pažeidimu; šešta, nekaltumo prezumpcijos principo, šio reglamento 8 straipsnio, SESV 339 straipsnio ir teisės į asmens duomenų apsaugą pažeidimu ir, septinta, Sprendimo 1999/396 4 straipsnio ir susitarimo dėl elgesio kodekso, kuriuo siekiama užtikrinti, kad OLAF ir Komisija laiku keistųsi informacija vykstant OLAF vidaus tyrimams Komisijoje, protokolo pažeidimu. Be to, J. Dalli pateikė du priekaištus, susijusius su Komisijos elgesio neteisėtumu.

27 2017 m. rugsėjo 13 d. Bendrojo Teismo kanceliarijos gautu atskiru dokumentu Komisija pateikė nepriimtinumą grindžiamą prieštaravimą.

28 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė šį nepriimtinumą grindžiamą prieštaravimą ir visus J. Dalli priekaištus OLAF ir Komisijai.

29 Be to, Bendrasis Teismas papildomai konstatavo, kad J. Dalli neįrodė nei pakankamo tiesioginio priežastinio ryšio tarp inkriminuojamų veiksmų ir nurodytos žalos buvimo, nei šios žalos egzistavimo.

30 Taigi Bendrasis Teismas atmetė visą J. Dalli pareikštą ieškinį.

Šalių reikalavimai

31 Apeliaciniu skundu J. Dalli Teisingumo Teismo prašo:

- panaikinti skundžiamą sprendimą,
- priteisti atlyginti jo patirtą žalą, be kita ko, neturtinę, kuri gali būti preliminariai įvertinta 1 000 000 EUR suma, ir
- priteisti iš Komisijos abiejose instancijose patirtas bylinėjimosi išlaidas.

32 Komisija Teisingumo Teismo prašo:

- atmesti apeliacinį skundą ir
- priteisti iš J. Dalli Bendrajame Teisme ir Teisingumo Teisme patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

- 33 J. Dalli nurodo septynis pagrindus. Pirmasis–šeštasis pagrindai susiję su tuo, kad buvo atmesti pirmieji šeši pirmojoje instancijoje pateikti priekaištai dėl OLAF elgesio. Septintasis pagrindas susijęs su Bendrojo Teismo išvadamis dėl tariamos žalos realumo ir priežastinio ryšio tarp šios institucijos veiksmų ir nurodytos žalos egzistavimo.
- 34 Pirmiausia Komisija pažymi, kad nors proceso ekonomiškumo sumetimais nemanė, kad reikia pateikti priešpriešinį apeliacinį skundą, ji laikosi nuomonės, kad ieškinyje pirmojoje instancijoje turėjo būti atmestas kaip nepriimtinas ir kad Teisingumo Teismas galėtų *ex officio* išnagrinėti Bendrojo Teismo šiuo aspektu padarytą klaidą.
- 35 Šiuo klausimu šioje byloje Teisingumo Teismas mano, kad pirmiausia reikia nuspręsti dėl bylos esmės (pagal analogiją žr. 2007 m. spalio 23 d. Sprendimo *Lenkija / Taryba*, C-273/04, EU:C:2007:622, 33 punktą ir 2013 m. kovo 7 d. Sprendimo *Šveicarija / Komisija*, C-547/10 P, EU:C:2013:139, 47 punktą).
- 36 Be to, Komisija teigia, kad visi J. Dalli pateikti pagrindai yra nereikšmingi.

Dėl visų pagrindų nereikšmingumo

Šalių argumentai

- 37 Komisija pažymi, jog tam, kad kiltų Sąjungos deliktinė atsakomybė, turi būti tenkinamos trys sąlygos, t. y. veiksmai, kuriais kaltinama Sąjungos institucija, turi būti neteisėti, žala turi būti reali ir turi egzistuoti šių veiksmų ir šios žalos priežastinis ryšys. Jei viena iš šių sąlygų netenkinama, prašymas atlyginti žalą turi būti atmestas ir nereikia nagrinėti kitų dviejų sąlygų.
- 38 Taigi pirmasis–šeštasis apeliacinio skundo pagrindai susiję su veiksmais, kuriais kaltinama OLAF, o septintasis pagrindas – tik su neturtinės žalos buvimu. Komisija mano, kad J. Dalli nenurodė jokio pagrindo, susijusio su sąlyga dėl OLAF veiksmų ir tariamos žalos priežastinio ryšio buvimu. Jos nuomone, J. Dalli negali teigti, kad septintasis pagrindas taip pat susijęs su šiuo priežastiniu ryšiu, nes apeliaciniame skunde grindžiant šį pagrindą pateiktuose argumentuose jis konkrečiai daro nuorodą į skundžiamo sprendimo 225 punktą, kuris susijęs tik su žala, ir jis neginčija skundžiamo sprendimo 224 punkte išdėstytų motyvų, susijusių su priežastinio ryšio nebuvimu.
- 39 Iš to matyti, jog J. Dalli pateiktais pagrindais nepaneigiamas motyvas, kuriuo remdamasis Bendrasis Teismas konstatavo, kad nebuvo įrodytas OLAF veiksmų ir J. Dalli nurodytos žalos priežastinis ryšys. Kadangi šio motyvo pakanka skundžiamo sprendimo rezoliucinei daliai pagrįsti, šie pagrindai yra nereikšmingi, todėl reikia atmesti visą apeliacinį skundą.
- 40 J. Dalli prašo atmesti šiuos argumentus.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 41 Iš Teisingumo Teismo suformuotos jurisprudencijos matyti, kad Sąjungos deliktinės atsakomybės, kaip ji suprantama pagal SESV 340 straipsnio antrą pastraipą, atsiradimas siejamas su visų sąlygų įvykdymu, t. y. veiksmais, kuriais kaltinama Sąjungos institucija, neteisėtumu, žalos realumu ir priežastinio ryšio tarp šios institucijos veiksmų ir nurodytos žalos buvimu (2019 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *Europos Sąjunga / Guardian Europe ir Guardian Europe / Europos Sąjunga*, C-447/17 P ir C-479/17 P, EU:C:2019:672, 147 punktą ir nurodyta jurisprudencija).

- 42 Kaip Teisingumo Teismas yra nusprendęs, jeigu viena iš šių sąlygų neįvykdyta, turi būti atmestas visas ieškinys ir nereikia nagrinėti kitų Sąjungos deliktinės atsakomybės atsiradimo sąlygų (2019 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *Europos Sąjunga / Guardian Europe ir Guardian Europe / Europos Sąjunga*, C-447/17 P ir C-479/17 P, EU:C:2019:672, 148 punktą ir nurodyta jurisprudencija).
- 43 Nagrinėjama atveju neginčijama, kad J. Dalli pateikti pagrindai susiję su sąlygomis dėl veiksmų, kuriais kaltinama OLAF, neteisėtumo ir J. Dalli nurodytos žalos realumo. Tačiau šalys nesutaria dėl klausimo, ar septintasis apeliacinio skundo pagrindas iš dalies taip pat susijęs su sąlyga dėl šių veiksmų ir šios žalos priežastinio ryšio buvimo.
- 44 Šiuo aspektu, pirma, pažymėtina, jog remdamasi tuo, kad argumentuose, pateiktuose grindžiant septintąjį apeliacinio skundo pagrindą, J. Dalli nurodė tik skundžiamo sprendimo 225 punktą, Komisija negali daryti išvados, kad šiuo pagrindu jis neginčija Bendrojo Teismo išvadų dėl OLAF veiksmų ir nurodytos žalos priežastinio ryšio buvimo.
- 45 Iš tiesų, viena vertus, reikia konstatuoti, kad skundžiamo sprendimo 224 punkte Bendrasis Teismas išsamiai neišnagrinėjo šios sąlygos. Šiuo klausimu Bendrasis Teismas tik konstatavo, kad J. Dalli nepateikė jokių duomenų, kuriais remiantis būtų galima įrodyti tariamos neturtinės žalos buvimą, ir paneigė jo tarnybos Komisijoje pabaigos ir nurodytos žalos ryšio buvimą. Tačiau apskritai jis nekonstatavo, kad J. Dalli neįrodė OLAF veiksmų ir šios žalos ryšio buvimo.
- 46 Kita vertus, skundžiamo sprendimo 225 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, jog apeliantas neįrodė, kad „inkriminuojami veiksmai dėl savo sunkumo galėjo jam padaryti <...> žalos“. Taigi Bendrasis Teismas konstatavo, jog J. Dalli neįrodė nei žalos realumo, nei šių veiksmų ir žalos priežastinio ryšio buvimo.
- 47 Be to, išvada, jog apeliantas neįrodė, kad yra pakankamai tiesioginis veiksmų, kuriais kaltinama, ir tariamos žalos priežastinis ryšys, pateikta tik skundžiamo sprendimo 226 punkte.
- 48 Antra, nurodydamas septintąjį pagrindą J. Dalli, be kita ko, teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai neatsižvelgė į Sąjungos teismų jurisprudenciją, iš kurios matyti, kad asmuo, viešai siejamas su neteisėtais veiksmais arba kai išplatunami jį įžeidžiantys vertinimai, patiria neturtinę žalą, nes kenkiama jo reputacijai.
- 49 Taigi nurodydamas šį pagrindą J. Dalli tvirtina, jog siekiant nustatyti tiek šios žalos, tiek šių veiksmų ir šios žalos priežastinio ryšio buvimą, pakanka konstatuoti, kad institucijos atliko tokius veiksmus.
- 50 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, jog septintajame apeliacinio skundo pagrindu J. Dalli ginčija Bendrojo Teismo išvadą, kad nebuvo įrodytas OLAF veiksmų ir apelianto nurodytos žalos priežastinis ryšys. Taigi Komisijos argumentas, grindžiamas visų J. Dalli nurodytų apeliacinio skundo pagrindų nereikšmingumu, turi būti atmestas.

Dėl pirmojo pagrindo, susijusio su sprendimu pradėti tyrimą

Dėl pirmojo pagrindo pirmos dalies

– Šalių argumentai

- 51 Pirmojo pagrindo pirmoje dalyje J. Dalli teigia, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 56–58 punktuose nusprendė, kad nei Reglamento Nr. 1073/1999 1 straipsnio 3 dalis, nei OLAF instrukcijų 5 straipsnis nėra Sąjungos teisės normos, suteikiančios teisių privatiems asmenims.

- 52 Pirmojoje iš šių nuostatų aiškiai ir tiksliai įtvirtinta OLAF pareiga pradėti tyrimą tik esant „pakankamai rimtais įtarimams“ ir „sunkiems atvejams“. 2003 m. liepos 10 d. sprendimuose *Komisija / ECB* (C-11/00, EU:C:2003:395) ir *Komisija / EIB* (C-15/00, EU:C:2003:396) Teisingumo Teismas patvirtino, kad esama tokios pareigos, kuria apsaugomi asmenys, dėl kurių gali būti atliekamas OLAF tyrimas.
- 53 Kalbant apie antrąją iš minėtų nuostatų, pažymėtina, kad pagal ją OLAF tyrimo pradėjimas siejamas su įvairiomis aiškėmis ir tikslėmis sąlygomis. Kadangi ji daro poveikį tretiesiems asmenims, jos, kaip bendro ar vidinio pobūdžio normos, statusas nereiškia, kad ja negali būti suteikta teisių privatiems asmenims.
- 54 Komisija prašo atmesti pirmojo pagrindo pirmą dalį kaip nepagrįstą ar bet kuriuo atveju kaip nereikšmingą.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

- 55 Reikia priminti, kad viena iš Sąjungos deliktinės atsakomybės atsiradimo pagal SESV 340 straipsnio antrą pastraipą sąlygų yra reikalavimas nustatyti pakankamai sunkų teisės normos, kuria siekiama suteikti teisių privatiems asmenims, pažeidimą (2017 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Safa Nicu Sepahan / Taryba*, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 29 punktą ir nurodyta jurisprudencija).
- 56 Pirmą, šiuo klausimu reikia pažymėti, jog skundžiamo sprendimo 56 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad Reglamento Nr. 1073/1999 1 straipsnio 3 dalis negali būti laikoma tokia teisės norma, nes joje tik nustatyti OLAF tikslai ir uždaviniai vykdant administracinius tyrimus.
- 57 J. Dalli pateiktam argumentui, jog atliekant šį vertinimą padaryta teisės klaida, nes jame neatsižvelgta į tai, kad pagal šią nuostatą OLAF tyrimo pradėjimas siejamas su dviejų sąlygų įvykdymu, t. y. turi būti „pakankamai rimti įtarimai“ ir „sunkūs atvejai“, negalima pritarti.
- 58 Iš tiesų, viena vertus, minėtoje nuostatoje nurodyta, kad OLAF administraciniais tyrimais „siekiama“ „tirti svarbius [sunkius] <...> atvejus“, galinčius užtraukti teisinę atsakomybę. Kadangi pagal tą nuostatą OLAF tyrimu siekiama tirti sunkius atvejus, tokių atvejų buvimas negali būti laikomas išankstine sąlyga, su kuria būtų siejamas tokio tyrimo pradėjimas.
- 59 Kita vertus, nors iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos iš tikrųjų matyti, kad OLAF tyrimas gali būti pradėtas, tik jei esama pakankamai rimtų įtarimų dėl sukčiavimo ar korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, kuri gali pažeisti Sąjungos finansinius interesus (šiuo klausimu žr. 2003 m. liepos 10 d. Sprendimo *Komisija / ECB*, C-11/00, EU:C:2003:395, 141 punktą ir 2003 m. liepos 10 d. Sprendimo *Komisija / EIB*, C-15/00, EU:C:2003:396, 164 punktą), ši sąlyga, kaip savo išvados 50 punkte pažymėjo generalinis advokatas, neišplaukia iš Reglamento Nr. 1073/1999 1 straipsnio 3 dalies, kurioje, beje, nevartojama sąvoka „pakankamai rimti įtarimai“.
- 60 Antra, skundžiamo sprendimo 57 punkte Bendrasis Teismas, remdamasis OLAF instrukcijų kvalifikavimu kaip „vidaus normų“ ir aplinkybe, kad šių instrukcijų 5 straipsnyje aprašyta OLAF taikoma atrankos procedūra siekiant užtikrinti, kad jos tyrimai būtų atliekami logiškai ir nuosekliai, nusprendė, jog šis straipsnis nėra teisės norma, kuria siekiama suteikti teisių privatiems asmenims.
- 61 Darytina išvada, kad Bendrojo Teismo vertinimas šiuo klausimu grindžiamas ne tik minėto straipsnio kvalifikavimu kaip „vidaus normų“, bet ir jo turiniu.
- 62 Iš paties OLAF instrukcijų 5 straipsnio teksto matyti, kad juo siekiama apibrėžti vykdant atrankos procedūrą OLAF direktoriui skirtos nuomonės pateikimo sąlygas ir jame išvardyti aspektai, į kuriuos turi būti atsižvelgta šioje procedūroje, nenustatant išankstinių OLAF tyrimo pradėjimo sąlygų.

- 63 Šiomis aplinkybėmis J. Dalli negali pagrįstai teigti, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad šis straipsnis nėra teisės norma, kuria siekiama suteikti teisių privatiems asmenims.
- 64 Taigi pirmojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl pirmojo pagrindo antros dalies

– Šalių argumentai

- 65 Pirmojo pagrindo antroje dalyje J. Dalli tvirtina, jog Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad rūpestingumo pareiga nebuvo pažeista.
- 66 Pirma, skundžiamo sprendimo 68 punkte Bendrasis Teismas iškreipė faktines aplinkybes, kai nenurodė, kad „labai trumpas laikotarpis“ arba „trumpas laikotarpis“ nuo skunde pateiktos informacijos perdavimo iki sprendimo pradėti tyrimą yra ne viena diena, o kelios valandos.
- 67 Antra, priešingai, nei matyti iš šio 68 punkto, remiantis Tyrimų atrankos ir peržiūros skyriaus nuomone, negalima daryti išvados, kad šis skyrius vykdė tyrimus dėl skundo pateikėjos ar kitų dviejų kaltinamųjų, nes OLAF priežiūros komitetas (toliau – priežiūros komitetas) pažymėjo, jog nerado jokių duomenų, patvirtinančių, kad būta kitų OLAF patikrinimų nei tie, kurie susiję su asmenų ir bendrovių, kurių pavardės ir pavadinimai nurodyti skunde, buvimu. Taigi OLAF neatliko išsamaus tyrimo, kurį turėjo atlikti.
- 68 Trečia, skundžiamas sprendimas yra nepakankamai motyvuotas, nes jame nenurodytos priežastys, dėl kurių nebuvo atsižvelgta į priežiūros komiteto nuomonę.
- 69 Ketvirta, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai konstatavo, kad prieš nuspręsdama pradėti tyrimą dėl skundo, pateikto dėl J. Dalli, OLAF pakankamai išnagrinėjo šiame skunde nurodytus teiginius.
- 70 Taigi Bendrasis Teismas nepakankamai išdėstė J. Dalli nurodytas faktines aplinkybes ir priežastį, dėl kurios jos negalėjo būti vertinamos prieš pradėdant tyrimą, nors, be kita ko, buvo galima patikrinti poziciją, kurios laikėsi skundo pateikėja prieš J. Dalli pateiktuose dokumentuose, ir šios skundo pateikėjos santykius su Komisija.
- 71 Be to, skundžiamo sprendimo 73 punkte pateiktas Bendrojo Teismo vertinimas, kad OLAF gali pradėti tyrimą, remdamasi skunde nurodyta informacija, jeigu ji yra tiksli ir išsami, neatlikusi reikiamų patikrinimų, kad įvertintų šių teiginių patikimumą, yra klaidingas. Beje, to sprendimo 74 punkte Bendrasis Teismas turėjo nuspręsti, jog OLAF privalo įsitikinti, kad nėra interesų konflikto, nors toks konfliktas akivaizdžiai nekyla iš gautos informacijos.
- 72 Komisija prašo atmesti pirmojo pagrindo antrąją dalį kaip iš dalies nepriimtina ir iš dalies nepagrįstą.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 73 Pirma, kalbant apie J. Dalli teiginį, jog skundžiamo sprendimo 68 punkte Bendrasis Teismas iškreipė faktines aplinkybes, primintina, kad, kaip matyti iš SESV 256 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmos pastraipos, apeliacinis skundas pateikiamas tik teisės klausimais. Todėl tik Bendrasis Teismas turi jurisdikciją nustatyti ir vertinti bylai reikšmingas faktines aplinkybes ir įrodymus. Taigi faktinių aplinkybių ir įrodymų vertinimas, išskyrus tuos atvejus, kai jie buvo iškreipyti, nėra teisės klausimas, dėl kurio galima pateikti apeliacinį skundą Teisingumo Teismui (2020 m. gegužės 28 d. Sprendimo *Asociación de fabricantes de morcilla de Burgos / Komisija*, C-309/19 P, EU:C:2020:401, 10 punktas ir nurodyta jurisprudencija).

- 74 Skundžiamo sprendimo 68 punkte Bendrasis Teismas tiksliai nenurodė laikotarpio nuo Komisijos informacijos gavimo iki OLAF tyrimo pradžios trukmės.
- 75 Vis dėlto, kadangi taikytinose taisyklėse šiuo klausimu nenustatyta jokie imperatyvaus termino, Bendrajam Teismui negalima priekaištauti dėl to, kad nenurodė tikslios laikotarpio tarp šių dviejų įvykių trukmės.
- 76 Kalbant apie žodžių junginius „labai trumpas terminas“ ir „trumpas terminas“, kuriuos šiuo aspektu vartojo Bendrasis Teismas, pažymėtina, kad jie jokių būdu nėra nesuderinami su J. Dalli nurodytu kelių valandų terminu. Taigi reikia konstatuoti, kad, nesant reikalo priimti sprendimo dėl nagrinėjamo termino trukmės, šių žodžių junginių vartojimas negali būti laikomas faktinių aplinkybių išskraipymu.
- 77 Antra, savo teiginiais, jog Bendrasis Teismas, remdamasis Tyrimų atrankos ir peržiūros skyriaus nuomone, padarė klaidingą išvadą, kad OLAF vykdė tyrimus dėl skundo pateikėjos ir dėl dviejų iš kaltinamųjų, J. Dalli ginčija skundžiamo sprendimo 68 punkte Bendrojo Teismo atliktą faktinių aplinkybių vertinimą.
- 78 Kadangi šiuose teiginiuose nenurodyta jokie faktinių aplinkybių išskraipymo, kuris būtų nulėmęs šį vertinimą, jie, remiantis šio sprendimo 73 punkte nurodyta Teisingumo Teismo jurisprudencija, turi būti atmesti kaip nepriimtini. Bet kuriuo atveju, kadangi minėtus teiginius reikia suprasti taip, kad jais skundžiamas Priežiūros komiteto priimtos nuomonės išskraipymas, reikia pažymėti, jog apeliaciniame skunde cituotos šios nuomonės ištraukos neprieštarauja šiame 68 punkte Bendrojo Teismo padarytomis išvadoms.
- 79 Trečia, kiek tai susiję su tariama skundžiamo sprendimo motyvavimo stoka, reikia priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją pareiga motyvuoti nereikalauja, kad Bendrasis Teismas išsamiai vieną po kito išnagrinėtų visus ginčo šalių argumentus, todėl Bendrojo Teismo motyvai gali būti numanomi su sąlyga, kad jie leidžia suinteresuotiesiems asmenims sužinoti, dėl kokių priežasčių Bendrasis Teismas atmetė jų argumentus, o Teisingumo Teismui – turėti pakankamai informacijos, kad galėtų vykdyti kontrolę (2020 m. birželio 25 d. Sprendimo *CSUE / KF, C-14/19 P*, EU:C:2020:492, 96 punktas ir nurodyta jurisprudencija).
- 80 Šiuo atveju skundžiamo sprendimo 68 punkte Bendrasis Teismas nurodė aplinkybes, kuriomis remdamasis konstatavo, kad OLAF vykdė tyrimus dėl skundo pateikėjos ir dėl dviejų iš kaltinamųjų. Be to, to sprendimo 69–74 punktuose jis išdėstė motyvus, kuriais remdamasis nusprendė, kad OLAF neprivalo atlikti papildomų patikrinimų prieš pradėdama tyrimą.
- 81 Šių motyvų pakanka, kad J. Dalli galėtų suprasti priežastis, dėl kurių jo argumentai buvo atmesti, o Teisingumo Teismas – vykdyti kontrolę, ir nebūtina, kad Bendrasis Teismas pareikštų konkrečią poziciją dėl priežiūros komiteto nuomonės.
- 82 Ketvirta, kalbant apie Bendrojo Teismo padarytą teisės klaidą, susijusią su OLAF atlikta pateiktos informacijos analize, reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 59 punkto, OLAF tyrimas gali būti pradėtas, tik jei esama pakankamai rimtų įtarimų dėl sukčiavimo ar korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, kuri gali pažeisti Sąjungos finansinius interesus.
- 83 Iš šios sąlygos išplaukia, kad vien skundo perdavimas OLAF gali pateisinti tyrimo pradėjimą, tik jei OLAF atliko pirminį šiame skunde pateiktą teiginių vertinimą.
- 84 Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 58 punkto, OLAF neprivalo atlikti patikrinimų, kuriais būtų siekiama išsamiai įvertinti šių teiginių pagrįstumą prieš pradėdant tyrimą, nes iš Reglamento Nr. 1073/1999 2 straipsnio išplaukia, kad šio tyrimo tikslas – būtent prirėikus nustatyti neteisėtą tiriamos veiklos pobūdį. Be to, pagal šio reglamento 3 ir 4 straipsnius OLAF suteiktos tyrimo priemonės, pagal kurias ji gali vykdyti šią kontrolę tik pradėjus tyrimą.

- 85 Taigi Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 70 ir 71 punktuose nusprendė, kad prieš pradėdama tyrimą OLAF neprivalo išsamiai patikrinti gautos informacijos, tačiau, siekdama nustatyti, ar šios informacijos pakanka jos tyrimo pradėjimui, ji privalo atidžiai ir nešališkai išnagrinėti visus atitinkamus duomenis, visų pirma informacijos šaltinio patikimumą ir teiginių įtikimumą.
- 86 Skundžiamo sprendimo 73 punkte Bendrasis Teismas galėjo pagrįstai nuspręsti, kad OLAF gautos informacijos tikslumas ir išsamumas gali pakankamai *prima facie* įrodyti šios informacijos patikimumą. Be to, to sprendimo 74 punkte Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad OLAF neturi atlikti tyrimų, skirtų patikrinti šios informacijos šaltinio patikimumui, jei bylos medžiagoje nėra duomenų, iš kurių būtų akivaizdžiai matyti manipuliavimas ar interesų konfliktas.
- 87 Iš to matyti, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 72 punkte konstatavo, kad prieš pradėdama tyrimą OLAF neturėjo pareikšti nuomonės dėl J. Dalli ieškinyje pirmojoje instancijoje nurodytų aplinkybių, susijusių su pozicija, kurios laikėsi skundo pateikėja prieš J. Dalli pateiktuose dokumentuose, ir šios skundo pateikėjos tariamais santykiais su Komisija.
- 88 Taigi pirmojo pagrindo antrą dalį reikia atmesti kaip iš dalies nepriimtina ir iš dalies nepagrįstą. Vadinasi, reikia atmesti visą pirmąjį pagrindą.

Dėl antrojo pagrindo, susijusio su tyrimo išplėtimu

Dėl antrojo pagrindo pirmos dalies

– Šalių argumentai

- 89 Antrojo pagrindo pirmoje dalyje J. Dalli tvirtina, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 84–89 punktuose, pažeisdamas Reglamentą Nr. 1073/1999, nusprendė, kad OLAF vidaus tyrimas gali būti išplėstas, kad būtų galima įtraukti su šios tarnybos išorės tyrimu susijusius klausimus. Jis tvirtina, kad nors Sąjungos teisės aktų leidėjas Reglamento Nr. 883/2013, kuriuo panaikintas Reglamentas Nr. 1073/1999, 7 straipsnio 4 dalyje aiškiai numatė galimybę atliekant vieną tyrimą derinti išorės tyrimo ir vidaus tyrimo aspektus, tokia galimybė neleidžiama Reglamentu Nr. 1073/1999, kuriame tokiu atveju buvo reikalaujama pradėti du atskirus tyrimus.
- 90 Komisija prašo atmesti antrojo pagrindo pirmą dalį kaip nepagrįstą ir bet kuriuo atveju kaip nereikšmingą.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 91 Reglamente Nr. 1073/1999 atskiriami išorės tyrimai, atliekami vietoje valstybėse narėse ir trečiojoje šalyse, ir vidaus tyrimai, atliekami Sąjungos institucijose, įstaigose ir organuose. Šių dviejų rūšių tyrimai atitinkamai reglamentuojami šio reglamento 3 ir 4 straipsniais.
- 92 Siekdamas nuspręsti dėl J. Dalli argumento, grindžiamo neteisėtu OLAF tyrimo srities išplėtimu, skundžiamo sprendimo 84 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, kad Reglamente Nr. 1073/1999 nėra jokios nuostatos, susijusios su „galimybe išplėsti OLAF vidaus tyrimo aprėptį iki išorės tyrimo ir atvirkščiai“. To sprendimo 86 punkte jis pridūrė, kad OLAF tikslams ir jos nepriklausomumui prieštarautų tai, jeigu OLAF direktoriui nebūtų suteikti įgaliojimai išplėsti šią aprėptį. Minėto sprendimo 87 punkte jis taip pat pažymėjo, kad OLAF instrukcijų 12 straipsnio 3 dalyje aiškiai numatyta galimybė taikyti tokį išplėtimą.

- 93 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad Bendrojo Teismo motyvuose, susijusiuose su Reglamento Nr. 1073/1999 nuostatų teksto analize, nėra jokios klaidos.
- 94 Be to, reikia konstatuoti, kad šių nuostatų aiškinimas atsižvelgiant į OLAF siekiamus tikslus, kurių pateikė Bendrasis Teismas, gali skatinti OLAF veiklos veiksmingumą, nes remiantis tokiu aiškinimu OLAF, vykdydama tą pačią procedūrą, gali atlikti tyrimų veiklą tiek Sąjungos institucijose, įstaigose ir organuose, tiek už jų ribų, kad surinktų visus įrodymus, leidžiančius įvertinti veiksmų, kuriems taikoma OLAF kontrolė, teisėtumą.
- 95 Galiausiai negalima teigti, kad dėl veiklos, susijusios su išoriniu tyrimu ir su vidaus tyrimu, vykdymo kartu per tą pačią procedūrą iš suinteresuotųjų asmenų būtų atimtos procedūrinės garantijos arba apskritai būtų trukdoma kiekvienai iš šių veiklos sričių taikyti taisykles, reglamentuojančias OLAF veiklą.
- 96 Taigi remiantis tuo, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas Reglamento Nr. 883/2013 7 straipsnio 4 dalyje aiškiai numatė, jog OLAF tyrimas gali apimti išorės ir vidaus aspektus, negalima daryti išvados, kad tokios galimybės nebuvo numatyta Reglamente Nr. 1073/1999. Atvirkščiai, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmesniuose šio sprendimo punktuose, reikia konstatuoti, kad šioje 7 straipsnio 4 dalyje aiškiau išdėstyti principai, jau taikyti pagal Reglamentą Nr. 1073/1999, ir kad Bendrasis teismas nepadarė teisės klaidos, kai nusprendė, kad „tyrimo aprėpties išplėtimas pats savaime nėra neteisėtas“.
- 97 Vadinas, reikia atmesti antrojo pagrindo pirmą dalį kaip nepagrįstą.

Dėl apeliacinio skundo antrojo pagrindo antros dalies

– Šalių argumentai

- 98 Antrojo pagrindo antroje dalyje J. Dalli teigia, jog Bendrasis Teismas iškraipė ieškinį pirmojoje instancijoje, kai skundžiamo sprendimo 80 punkte pažymėjo, kad šiame ieškinyje jis tiksliai nenurodė teisės normos, suteikiančios teisių privatiems asmenims, kurią nagrinėjamu atveju OLAF pažeidė. Iš tiesų iš to ieškinio 92–96 punktų aiškiai matyti, kad tai yra Reglamento Nr. 1073/1999 3 ir 4 straipsniai.
- 99 Komisija prašo atmesti antrojo pagrindo antrą dalį kaip nepagrįstą.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 100 Iš šio sprendimo 91–97 punktuose atliktos šio pagrindo pirmos dalies analizės matyti, jog skundžiamo sprendimo 84–89 punktuose Bendrasis Teismas teisingai konstatavo, kad vadovaudamasi Reglamentu Nr. 1073/1999 OLAF galėjo teisėtai išplėsti vidaus tyrimo aprėptį, į jį įtraukdama su išorės tyrimu susijusius aspektus.
- 101 Be to, J. Dalli neginčijo nei procedūros, kurią OLAF taikė, siekdama išplėsti savo tyrimą, analizės, atliktos skundžiamo sprendimo 91 ir 92 punktuose, nei išvados, kurią Bendrasis Teismas padarė skundžiamo sprendimo 93 punkte ir pagal kurią J. Dalli neįrodė, kad OLAF tyrimas buvo išplėstas neteisėtai.
- 102 Taigi, net darant prielaidą, kad Bendrasis Teismas, kaip tvirtina J. Dalli, iškraipė ieškinį pirmojoje instancijoje, kai skundžiamo sprendimo 80 punkte nusprendė, kad jame tiksliai nenurodyta teisės norma, suteikianti teisių privatiems asmenims, kurią pažeidė OLAF, dėl šios klaidos negali kilti abejonių dėl to, kad buvo atmestas J. Dalli pirmojoje instancijoje pateiktas antrasis priekaištas, grindžiamas klaidomis, padarytomis kvalifikuojant tyrimą ir jį išplečiant.

- 103 Iš suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad dėl Bendrojo Teismo sprendimo perteklinių motyvų pateikti priekaištai negali lemti šio sprendimo panaikinimo, todėl yra nereikšmingi (2020 m. birželio 18 d. *Dovgan / EUIPO*, C-142/19 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2020:487, 92 punktas ir nurodyta jurisprudencija).
- 104 Taigi reikia atmesti antrojo pagrindo antrą dalį kaip nereikšmingą ir atmesti visą šį pagrindą.

Dėl trečiojo pagrindo, susijusio su įrodymu rinkimu

Dėl trečiojo pagrindo pirmos dalies

– Šalių argumentai

- 105 Trečiojo pagrindo pirmoje dalyje J. Dalli teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidų, nagrinėdamas pirmojoje instancijoje pateiktą trečiąjį priekaištą, susijusį OLAF atliktu įrodymų rinkimu.
- 106 Pirma, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 103 punkte nusprendė, jog OLAF direktorius galėjo tiesiogiai dalyvauti atliekant tyrimą, nors, viena vertus, Reglamento Nr. 1073/1999 6 straipsnio 1 dalyje numatyta tik tai, kad jis turi vadovauti tyrimams, ir, kita vertus, šis tiesioginis dalyvavimas paveikia jo objektyvų nešališkumą, pažeidžiant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 41 straipsnį.
- 107 Antra, skundžiamo sprendimo 105 punkte Bendrasis Teismas klaidingai konstatavo, kad nacionalinės valdžios institucijos atstovų dalyvavimas tyrime nepaveikia objektyvaus OLAF nešališkumo, nors vienas iš šių atstovų taip pat buvo priežiūros komiteto narys. To, kad su šiuo dalyvavimu sutiko asmuo, dėl kurio vykdoma nagrinėjamo tyrimo veikla, ir kad neįrodyta, jog šis dalyvavimas turėjo įtakos tyrimo eigai, nepakanka OLAF nešališkumui užtikrinti.
- 108 Trečia, skundžiamo sprendimo 119 punkte Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad kišimasis į privatų gyvenimą, kai buvo renkami, saugomi ir naudojami duomenys apie telefoninį pokalbį, gali būti pateisinamas Maltos valdžios institucijų neprieštaravimu ir lojalaus bendradarbiavimo principu.
- 109 Ketvirta, skundžiamo sprendimo 124 punkte Bendrasis Teismas klaidingai konstatavo, kad nereikia priimti sprendimo dėl to, ar telefoninis pokalbis įrašytas neteisėtai, nes J. Dalli nedalyvavo šiame pokalbyje.
- 110 Komisija prašo atmesti trečiojo pagrindo pirmą dalį kaip nepagrįstą ir bet kuriuo atveju kaip iš dalies nereikšmingą.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 111 Pirma, dėl teisės klaidos, kurią Bendrasis Teismas padarė, priimdamas sprendimą dėl OLAF direktoriaus dalyvavimo atliekant tyrimą, reikia priminti, jog Chartijos 41 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad Sąjungos institucijos, įstaigos ir organai jo reikalus tvarkytų nešališkai.
- 112 Darytina išvada, kad šios institucijos, įstaigos ir organai turi laikytis nešališkumo reikalavimo, apimančio du elementus: pirma, subjektyvų nešališkumą, reiškiantį, kad nė vienas atitinkamos institucijos pareigūnas neturi reikšti išankstinio nusistatymo ar asmeninio palankumo, ir, antra,

objektyvų nešališkumą, reiškiantį, kad institucija turi suteikti pakankamai garantijų, kad neliktų jokių pagrįstų abejonų dėl galimo neobjektyvumo (šiuo klausimu žr. 2017 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *Ispanija / Taryba*, C-521/15, EU:C:2017:982, 91 punktą ir 2019 m. kovo 27 d. Sprendimo *August Wolff ir Remedia / Komisija*, C-680/16 P, EU:C:2019:257, 27 punktą).

- 113 OLAF direktoriaus vaidmuo vykdant tyrimą apibrėžtas Reglamento Nr. 1073/1999 6 straipsnio 1 dalyje, kurioje, kaip skundžiamo sprendimo 103 punkte pažymėjo Bendrasis Teismas, numatyta, kad OLAF direktorius vadovauja tyrimų eigai.
- 114 Nors veiksmingas šios funkcijos vykdymas šiame reglamente konkrečiai nereglamentuojamas, iš OLAF veiklos pobūdžio matyti, jog ši užduotis neišvengiamai reiškia tai, kad OLAF direktorius turi teisę duoti nurodymus už tyrimą atsakingo skyriaus darbuotojams, kad būtų orientuotas jų darbas atliekant tyrimą, taip pat prireikus nurodyti atlikti tam tikrus tyrimo veiksmus.
- 115 Be to, iš OLAF instrukcijų 11 straipsnio 6 dalies matyti, kad tam tikri šioje nuostatoje išvardyti tyrimo veiksmai gali būti atliekami tik pateikus raštišką OLAF direktoriaus dokumentą, kuriame, be kita ko, patvirtinama tyrimo veikla, kurią OLAF darbuotojai turi teisę vykdyti. Taip visų pirma pasakytina apie susijusių asmenų ar liudytojų apklausą, taip pat patalpų tikrinimą ir patikras vietoje.
- 116 Taigi OLAF direktorius turi atlikti aktyvų vaidmenį vykdant tyrimus, kaip taip pat matyti iš Reglamento Nr. 1073/1999 9 straipsnio 1 dalies, kurioje numatyta, kad tyrimo ataskaita rengiama jam vadovaujant.
- 117 Vis dėlto J. Dalli neįrodė, kad tiesioginis OLAF direktoriaus dalyvavimas tam tikroje tyrimo veikloje, kuris gali būti susietas su nuostatomis, pagal kurias jam suteiktas šis aktyvus vaidmuo, gali paveikti jo objektyvų nešališkumą. Be to, jis neginčijo šių nuostatų galiojimo.
- 118 Tokiomis aplinkybėmis negalima teigti, jog J. Dalli įrodė, kad skundžiamo sprendimo 103 punkte pateiktame Bendrojo Teismo vertinime, pagal kurį toks tiesioginis dalyvavimas nepaveikia tyrimo nešališkumo, padaryta teisės klaida.
- 119 Antra, dėl nacionalinės institucijos atstovo Z., kuris taip pat yra priežiūros komiteto narys, dalyvavimo apklausoje pažymėtina, jog Reglamento Nr. 1073/1999 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad šis komitetas įtvirtina OLAF nepriklausomumą nuolat kontroliuodamas, kaip atliekama tyrimo funkcija. Vykdydamas šią funkciją jis, be kita ko, gali OLAF direktoriui teikti nuomones dėl OLAF veiklos.
- 120 Taigi iš šios nuostatos matyti, kad šio komiteto nariai turi vykdyti OLAF atliekamų tyrimų kontrolės funkciją.
- 121 Atsižvelgiant į priežiūros komitetui priskirtą vaidmenį, tai, kad vienas iš jo narių tiesiogiai dalyvavo vykdant OLAF tyrimo veiklą, iš tikrųjų gali sukelti pagrįstų abejonų dėl galimo teigiamo ar neigiamo jo išankstinio nusistatymo vykdant kontrolės funkcijas šiame komitete, kiek tai susiję su nagrinėjamos tyrimo veiklos vykdymo sąlygomis.
- 122 Vis dėlto, nors priežiūros komiteto nario objektyvus nešališkumas gali būti paneigtas, kai jis, užimdamas šias pareigas, vykdo kontrolės funkcijas, dėl aplinkybės, kad šiam asmeniui vėliau gali tekti atlikti tokią kontrolę, negali kilti pagrįstų abejonų dėl jo nešališkumo dalyvaujant tyrimo veikloje.
- 123 Taigi, nors J. Dalli nurodyta objektyvaus nešališkumo stoka prireikus gali būti remiamasi atsižvelgiant į priežiūros komiteto nuomonę dėl OLAF tyrimo, tokia stoka negali sukelti abejonų dėl nešališkumo principo laikymosi atliekant šį tyrimą, ypač per apklausą, kurioje dalyvavo šio komiteto narys.
- 124 J. Dalli argumentais, su kuriais susijęs skundžiamo sprendimo 105 punktas, buvo siekiama ginčyti OLAF atlikto įrodymų rinkimo, o ne priežiūros komiteto nuomonės teisėtumą. Taigi argumentas, grindžiamas šiame punkte padaryta teisės klaida, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

- 125 Trečia, remiantis šio sprendimo 103 punkte nurodyta Teisingumo Teismo jurisprudencija, argumentas dėl skundžiamo sprendimo 119 punkto turi būti atmestas kaip nereikšmingas, kiek jis susijęs su Bendrojo Teismo papildomai nurodytais motyvais.
- 126 Apeliantas laikosi nuomonės, jog Bendrasis Teismas negalėjo atmesti jo argumentų, kuriais siekiama įrodyti, kad Maltos valdžios institucijų atliktas telefono skambučių išsklotinių rinkimas yra kišimasis į privatų gyvenimą, remdamasis tuo, kad Maltos valdžios institucijos neįspėjo OLAF, taip pat šių institucijų pareiga bendradarbiauti su OLAF, jeigu jų dalyvavimas atitinka nacionalinės teisės aktus. Tačiau jis neginčija Bendrojo Teismo išvados, jog J. Dalli neįrodė, kad OLAF galėjo būti atsakinga už Maltos valdžios institucijų atlikto nagrinėjamos informacijos rinkimo tvarką.
- 127 Ketvirta, kiek tai susiję su Bendrojo Teismo klaida, kurią jis padarė, kai skundžiamo sprendimo 124 punkte konstatavo, kad J. Dalli teisė į privatų gyvenimą ir į pranešimų konfidencialumą nebuvo pažeista, nes jis nedalyvavo 2012 m. liepos 3 d. telefoniniame pokalbyje, kuris buvo įrašytas, reikia priminti, jog iš šio sprendimo 55 punkte nurodytos suformuotos Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad Sąjungos deliktinė atsakomybė gali atsirasti ne dėl bet kurio pakankamai sunkaus Sąjungos teisės normos pažeidimo, bet tik dėl pakankamai sunkaus normos, kuria siekiama suteikti teisių privatiems asmenims, pažeidimo.
- 128 Nedarant poveikio taisyklėms, taikytinoms vertinant Sąjungos teisės akto teisėtumą, šiuo apribojimu siekiama, kad ši atsakomybė atsirastų tik tais atvejais, kai dėl neteisėtų Sąjungos institucijų, įstaigų ir organų veiksmų padaryta žala privačiam asmeniui, ir taip buvo pažeisti Sąjungos teisės konkrečiai saugomi jo interesai.
- 129 Taigi šio apribojimo funkcijos nebūtų paisoma, jei būtų pripažinta, kad Sąjungos deliktinė atsakomybė gali atsirasti siekiant atlyginti žalą, padarytą privačiam asmeniui dėl teisės normos, kuria jam nesuteikta jokios teisės, bet kuria siekiama suteikti teisių trečiajam asmeniui, pažeidimo.
- 130 Remiantis tuo darytina išvada, jog Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 124 punkte nusprendė, kad Sąjungos atsakomybė J. Dalli negalėjo atsirasti dėl galimo trečiųjų asmenų, kurių pokalbis buvo klausomas ir įrašomas, teisės į privatų gyvenimą ir pranešimų konfidencialumą pažeidimo.
- 131 Taigi trečiojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti kaip iš dalies nereikšmingą ir iš dalies nepagrįstą.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo antros dalies

– Šalių argumentai

- 132 Trečiojo pagrindo antroje dalyje J. Dalli tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė klaidų, kai vertino įrodymus.
- 133 Pirma, priešingai, nei skundžiamo sprendimo 108 punkte nusprendė Bendrasis Teismas, iš pačių buvusių J. Dalli darbuotojų teiginių per jų pokalbį su Europos Parlamento nariais matyti, kad OLAF darbuotojai jų paprašė palikti nepakeistą jų faktinių aplinkybių versiją.
- 134 Antra, Bendrasis Teismas iškraipė įrodymus, kai to sprendimo 110 punkte nusprendė, kad egzistuoja tik „nedidelis skirtumas“ tarp dviejų tos pačios telefoninio pokalbio dalies stenogramos versijų, nors vienoje iš šių versijų paminėta, kad J. Dalli reikalauja tam tikro atlygio, o kitoje nurodytas trečiojo asmens prašymas.

- 135 Trečia, minėto sprendimo 111 punkte Bendrasis Teismas negalėjo teisėtai paneigti straipsnių spaudoje, kurių turinio Komisija neginčijo, svarbos, kai patys šie straipsniai buvo įrodymai, susiję su sąlygomis, kuriomis vyko K. apklausa. Aplinkybė, kad K. pasirašė protokolą, kuriame nekyla abejonių dėl jos apklausos sąlygų, nėra lemiamas, nes iš šių straipsnių spaudoje aiškiai matyti, kad ji turėjo pasirašyti šį protokolą, neturėdama galimybės jo perskaityti.
- 136 Ketvirta, Bendrasis Teismas neatsižvelgė į J. Dalli pateiktus įrodymus dėl OLAF atlikto 2012 m. liepos 3 d. telefoninio pokalbio įrašymo. Jis taip pat sau prieštaravo, kai skundžiamo sprendimo 125 punkte teigė, kad jokia aplinkybė neleidžia manyti, kad šiuo pokalbiu buvo siekta apkaltinti apeliantą, nors to sprendimo 122 punkte jis konstatavo, kad šis pokalbis buvo surengtas siekiant pateikti papildomų įrodymų, kad būtų patvirtintas ar paneigtas faktinių aplinkybių tikrumas.
- 137 Penkta, skundžiamo sprendimo 126 punkte Bendrasis Teismas klaidingai neatsižvelgė į priežiūros komiteto Nuomonę 2/2012, nors ši nuomonė yra įrodymas.
- 138 Komisija prašo atmesti trečiojo pagrindo antrą dalį kaip iš dalies nepriimtina, iš dalies nereikšmingą ir iš dalies nepagrįstą.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

- 139 Visų pirma, kadangi J. Dalli teigia, jog Bendrasis Teismas iškreipė įrodymus, kai klaidingai aiškino tam tikrus dokumentus, reikia pažymėti, kad nors įrodymų iškreipimą gali reikšti jo turiniu prieštaraujantis dokumento aiškinimas, siekiant nustatyti tokį iškreipimą nepakanka įrodyti, kad šis dokumentas gali būti aiškinamas kitaip, nei jį aiškino Bendrasis Teismas. Šiuo tikslu būtina įrodyti, kad Bendrasis Teismas akivaizdžiai viršijo šio dokumento protingo vertinimo ribas, be kita ko, aiškindamas šį dokumentą priešingai jo formuluotei (šiuo klausimu žr. 2011 m. vasario 10 d. Sprendimo *Activision Blizzard Germany / Komisija*, C-260/09 P, EU:C:2011:62, 54 punktą; 2016 m. balandžio 7 d. Sprendimo *Akhras / Taryba*, C-193/15 P, EU:C:2016:219, 72 punktą ir 2020 m. sausio 30 d. Sprendimo *České dráhy / Komisija*, C-538/18 P ir C-539/18 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2020:53, 60 punktą).
- 140 Pirma, skundžiamo sprendimo 108 punkte Bendrasis Teismas, be kita ko, konstatavo, jog iš buvusių J. Dalli darbuotojų ir Europos Parlamento narių pokalbio stenogramos iš esmės matyti, kad OLAF darbuotojai rekomendavo G. elgtis apdairiai dėl to, kaip jis pateiks informaciją, kad nesutrukdytų Maltoje vykstančiam tyrimui, tačiau jo neprasė laikytis pirminės savo versijos. Kalbant konkrečiai, Bendrasis Teismas pabrėžė, jog atsakydamas į klausimą G. paneigė, kad šie OLAF darbuotojai jo būtų prašę toliau laikytis šios versijos.
- 141 Nors į šią stenogramą perkeltuose G. teiginiuose yra tam tikrų dviprasmybių dėl minėtų OLAF darbuotojų pateiktų rekomendacijų, šiame 108 punkte Bendrasis Teismas teisingai nurodė G. atsakymą į klausimą, tiesiogiai susijusį su tuo, ar OLAF darbuotojai jį paskatino padaryti melagingą pareiškimą. Be to, iš minėtos stenogramos matyti, jog G. taip pat nurodė, kad tie patys OLAF darbuotojai jį skatino elgtis apdairiai ir niekada aiškiai neprasė neminėti tam tikrų faktinių aplinkybių.
- 142 Šiomis aplinkybėmis J. Dalli neįrodė, kad minėtame 108 punkte Bendrasis Teismas iškreipė ginčijamą stenogramą, akivaizdžiai peržengdamas šio dokumento protingo vertinimo ribas.
- 143 Antra, skundžiamo sprendimo 110 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad dvi tos pačios 2012 m. kovo 29 d. telefoninio skambučio dalies stenogramos versijos skiriasi. Jis konstatavo, kad tai yra nedidelis skirtumas, neturintis įtakos OLAF išvadoms, ir kad remiantis šiomis dviem versijomis galima daryti netiesioginę išvadą, kad jose abiejose nurodyta J. Dalli prašoma suma.

- 144 Šiuo klausimu matyti, kad Bendrasis Teismas tiksliai perteikė abiejose J. Dalli pateiktose versijose vartojamus žodžius. Be to, nors J. Dalli siūlomas Maltos valdžios institucijų pateiktos versijos aiškinimas, kad ją galima suprasti taip, kad joje minima Z., o ne J. Dalli prašoma suma, yra galimas, jis nėra pakankamai akivaizdus, jog būtų galima teigti, kad Bendrasis Teismas akivaizdžiai viršijo protingo šios versijos vertinimo ribas.
- 145 Trečia, iš skundžiamo sprendimo 111 punkto matyti, kad Bendrasis Teismas nusprendė nesuteikti lemiamos reikšmės straipsniams Maltos spaudoje, kuriuos pateikė J. Dalli, siekdamas užginčyti sąlygas, kuriomis vyko pirmoji K. apklausa.
- 146 Vis dėlto iš to paties punkto matyti, jog Bendrasis Teismas taip pat papildomai rėmėsi aplinkybe, kad iš antrosios K. apklausos protokolo nematyti, kad per šią apklausą ji būtų ginčijusi sąlygas, kuriomis vyko jos pirmoji apklausa, nors dėl šios pirmosios apklausos ji pateikė papildymų, pakeitimų ir paaiškinimų.
- 147 Pastarojo motyvo, kurio J. Dalli neginčijo šiame apeliaciniame skunde, pakanka, kad būtų galima pagrįsti Bendrojo Teismo vertinimą, jog nebuvo įrodyta, kad OLAF darbuotojų veiksmai per pirmąją apklausą būtų prieštaravę įrodymų rinkimo principams.
- 148 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad, remiantis šio sprendimo 103 punkte nurodyta Teisingumo Teismo jurisprudencija, J. Dalli argumentai dėl skundžiamo sprendimo 111 punkto turi būti laikomi nereikšmingais, kiek jie susiję su šio sprendimo papildomais motyvais.
- 149 Ketvirta, nors J. Dalli ginčija įvairius Bendrojo Teismo motyvus, susijusius su 2012 m. liepos 3 d. telefoninio pokalbio įrašymu, reikia pažymėti, kad dėl tokio įrašymo gali atsirasti Sąjungos deliktinė atsakomybė, tik jeigu jis būtų atliktas pažeidžiant Sąjungos teisės normą, kuria siekiama suteikti teisių privatiems asmenims.
- 150 Iš šio sprendimo 127–130 punktų matyti, jog skundžiamo sprendimo 124 punkte Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad šiuo aspektu J. Dalli nurodytomis normomis nesiekta jam suteikti teisių ir kad šios išvados pakanka tam, kad neatsirastų Sąjungos deliktinė atsakomybė dėl šio įrašo atlikimo.
- 151 Taigi, kadangi galimas atsižvelgimas į papildomus įrodymus dėl minėto įrašymo ar aplinkybės, kad tuo įrašymu siekta apkaltinti J. Dalli, nustatymas negali paneigti šio vertinimo, šiuo aspektu šiame apeliaciniame skunde pateikti argumentai turi būti atmesti kaip nereikšmingi.
- 152 Penkta, skundžiamo sprendimo 126 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, jog J. Dalli turi įrodyti, kad priežiūros komiteto nuomonėje 2/2012 esantys teiginiai buvo patvirtinti, tačiau Komisija neprivalėjo pareikšti nuomonės dėl jų.
- 153 Taip nusprendęs Bendrasis Teismas rėmėsi taisyklėmis, kuriomis paskirstoma įrodinėjimo pareiga nagrinėjant ieškinį dėl Sąjungos deliktinės atsakomybės, tačiau apskritai nepripažino, kad ši nuomonė neturi jokios įrodomosios galios.
- 154 Darytina išvada, jog J. Dalli argumentas, kad skundžiamo sprendimo 126 punkte Bendrasis Teismas klaidingai neatsižvelgė į minėtą nuomonę, grindžiamas klaidingu šio punkto aiškinimu, todėl turi būti atmestas kaip nepagrįstas.
- 155 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, trečiojo pagrindo antra dalis turi būti atmesta kaip iš dalies nereikšminga ir iš dalies nepagrįsta. Taigi reikia atmesti visą trečiąjį pagrindą.

Dėl ketvirtojo pagrindo, susijusio su Sprendimo 1999/396 4 straipsnio laikymusi

Dėl apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo pirmos dalies

– Šalių argumentai

- 156 Ketvirtojo pagrindo pirmoje dalyje J. Dalli tvirtina, jog iš Sprendimo 1999/396 4 straipsnio ir 2008 m. liepos 8 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Franchet ir Byk / Komisija* (T-48/05, EU:T:2008:257) matyti, kad OLAF privalo išklausti asmenis, dėl kurių vykdomas tyrimas, dėl visų su jais susijusių faktinių aplinkybių. Taigi Bendrasis Teismas turėjo nustatyti, ar J. Dalli turėjo būti išklaustas dėl pažymos, kurioje užfiksuota 2012 m. rugsėjo 19 d. G. apklausa (toliau – su G. apklausa susijusi pažyma), remdamasis šiame dokumente nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis, o ne, kaip padarė skundžiamo sprendimo 143 punkte, taikydamas kitus kriterijus, susijusius su šio dokumento pobūdžiu, kitų įrodymų buvimu ar aplinkybe, kad minėtas dokumentas pateiktas tik OLAF ataskaitos prieduose.
- 157 Antra, Bendrasis Teismas išdėstė prieštarigus motyvus, kai skundžiamo sprendimo 143 punkte teigė, jog remiantis tuo, kad OLAF ataskaitos prieduose yra įrodymų, negalima daryti išvados, kad OLAF panaudojo šiuos įrodymus, siekdamas patvirtinti tam tikrus teiginius, nors to sprendimo 109 punkte konstatavo, kad dokumentai, kuriais grindžiama tokia ataskaita, prireikus turi būti prie jos pridėti.
- 158 Trečia, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 144 punkte nusprendė, kad atitinkamas asmuo neturėjo teisės būti išklaustas dėl OLAF galutinės ataskaitos išvadų. Iš tiesų svarbiausia yra išsiaiškinti, ar šis asmuo buvo išklaustas dėl visų faktinių aplinkybių, kuriomis grindžiamos šios išvados.
- 159 Komisija prašo atmesti ketvirtojo pagrindo pirmą dalį kaip nepagrįstą.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 160 Pirma, dėl teisės klaidos, kurią Bendrasis Teismas esą padarė skundžiamo sprendimo 143 punkte, reikia pažymėti, jog šiame punkte Bendrasis Teismas atmetė J. Dalli argumentą, kad OLAF pažeidė Sprendimo 1999/396 4 straipsnį, kai neleido jam pareikšti nuomonės dėl su G. apklausa susijusios pažymos.
- 161 Prieš tai konstatuodamas Bendrasis Teismas pirmiausia nusprendė, kad OLAF privalėjo paprašyti atitinkamo asmens pateikti pastabų dėl su juo susijusių faktinių aplinkybių, o ne suteikti jam galimybę pareikšti nuomonę dėl kiekvieno gauto liudijimo. Be to, jis pabrėžė, kad OLAF ataskaitoje su G. apklausa susijusi pažyma buvo naudojama įvairiais tikslais, tačiau OLAF nepadarė išvados dėl apelianto, remdamasi vien šia pažyma. Galiausiai Bendrasis Teismas pažymėjo, jog vien remiantis aplinkybe, kad minėta pažyma pateikta šios ataskaitos prieduose, negalima daryti išvados, kad ji buvo panaudota kaip teiginių prieš J. Dalli įrodymas.
- 162 Šiuo klausimu reikia pabrėžti, kad, kaip skundžiamo sprendimo 130 punkte pažymėjo Bendrasis Teismas, Sprendimo 1999/396 4 straipsnyje, kuriame reglamentuojamos vidaus tyrimų sąlygos ir tvarka, numatyta, kad išvados, kuriose baigus tyrimą įvardijamas kuris nors Komisijos narys, negali būti daromos, „nesuteikus suinteresuota[jam] asmeniui galimybės pareikšti savo nuomonę apie su juo susijusias aplinkybes“.
- 163 Iš pačios šio straipsnio formuluotės matyti, kad OLAF privalo leisti „suinteresuotajam asmeniui“ pareikšti nuomonę ne dėl kiekvieno per tyrimą surinkto įrodymo, kuris galėtų būti panaudotas darant su juo susijusias išvadas, bet tik dėl su juo susijusių faktinių aplinkybių, kurios matyti iš šių įrodymų.

- 164 Darytina išvada, kad OLAF turėjo išklausti J. Dalli dėl faktinių aplinkybių, nurodytų su G. apklausa susijusioje pažymoje, jei šios faktinės aplinkybės būtų laikomos su juo susijusiomis. Todėl remdamasis tuo, kad OLAF tyrimo ataskaitoje ribotai panaudojo šią pažymą, siekdamas atmesti J. Dalli pirmojoje instancijoje pateiktą argumentą dėl tariamo Sprendimo 1999/396 4 straipsnio pažeidimo, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą.
- 165 Atsižvelgiant į tai, net jei Bendrojo Teismo sprendimo motyvais pažeidžiama Sąjungos teisė, bet jo rezoliucinė dalis yra pagrįsta dėl kitų teisinių motyvų, apeliacinis skundas turi būti atmestas (šiuo klausimu žr. 2020 m. birželio 4 d. Sprendimo *Terna / Komisija*, C-812/18 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2020:437, 55 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).
- 166 Taip yra šiuo atveju.
- 167 Iš tiesų iš su G. apklausa susijusios pažymos matyti, kad per apklausą jis paminėjo 2012 m. vasario 10 d. vykusį J. Dalli ir Z. susitikimą, taip pat Z., K. ir G. keitimąsi informacija, susijusį galimybę, kad J. Dalli laikytųsi tam tikrų pozicijų ir už tai jam būtų sumokėta didelė pinigų suma.
- 168 Iš 2012 m. liepos 16 d. ir rugsėjo 17 d. J. Dalli apklausų stenogramų matyti, kad jam buvo suteikta galimybė pareikšti nuomonę dėl šio susitikimo ir dėl per jį vykusio keitimosi informacija, taip pat dėl Z. pasiūlymo, kuris buvo pagrindinė su G. apklausa susijusioje pažymoje nurodyto keitimosi informacija tema.
- 169 Be to, J. Dalli nenurodė naujų faktinių aplinkybių, kurios pirmą kartą buvo paminėtos šioje pažymoje ir dėl kurių jis negalėjo pareikšti nuomonės per OLAF apklausas.
- 170 Taigi pirmojoje instancijoje pateiktas argumentas, kad, pažeidžiant Sprendimo 1999/396 4 straipsnį, jis nebuvo išklaustas dėl su G. apklausa susijusioje pažymoje išdėstytų faktinių aplinkybių, turi būti atmestas kaip nepagrįstas. Darytina išvada, kad grindžiant šį apeliacinį skundą pateiktas argumentas, grindžiamas skundžiamo sprendimo 143 punkte Bendrojo Teismo padaryta teisės klaida, yra nereikšmingas.
- 171 Antra, kalbant apie tariamą skundžiamo sprendimo 109 ir 143 punktų motyvų prieštaringumą, reikia pažymėti, kad to sprendimo 109 punkte, siekdamas atmesti argumentą dėl tam tikrų įrodymų neperteikimo OLAF ataskaitoje, konstatavo, kad dokumentai, kuriais grindžiama ši ataskaita, neturi būti joje visiškai perteikti ir prireikus turi būti pridėti prie šios ataskaitos.
- 172 Skundžiamo sprendimo 143 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, jog vien remiantis aplinkybe, kad su G. apklausa susijusi pažyma pateikta OLAF ataskaitos prieduose, negali būti įrodyta, kad ji buvo panaudota kaip J. Dalli pareikštų kaltinimų įrodymas.
- 173 Negalima konstatuoti jokio prieštaravimo tarp to sprendimo 109 ir 143 punktuose išdėstytų motyvų. Iš tiesų iš šio 109 punkto nematyti, kad OLAF ataskaitos prieduose gali būti pateikti tik įrodymai, kurie buvo pateikti prieš kaltinamuosius arba *a fortiori* prieš vieną iš jų, jei, kaip nagrinėjamu atveju, šioje ataskaitoje pateikiamos išvados dėl kelių asmenų veiksmų.
- 174 Trečia, dėl teisės klaidos, kurią skundžiamo sprendimo 144 punkte esą padarė Bendrasis Teismas, reikia pažymėti, jog šiame punkte Bendrasis Teismas, be kita ko, konstatavo, kad J. Dalli nenurodė nagrinėjamą išvadą grindžiančių faktinių aplinkybių, kurias jis ketino paneigti arba paaiškinti.
- 175 Darytina išvada, jog šiuo klausimu Bendrasis Teismas nenusprendė, kad OLAF neprivalėjo išklausti J. Dalli dėl faktinių aplinkybių, kuriomis grindžiama viena iš jos išvadų, bet, priešingai, netiesiogiai pripažino, kad OLAF turi tokią pareigą, ir pažymėjo, kad J. Dalli, siekdamas įrodyti Sąjungos teisės pažeidimą, kuriuo remiasi, turėjo nurodyti faktines aplinkybes, dėl kurių OLAF jo neišklausė.

- 176 Taigi J. Dalli argumentas, susijęs su skundžiamo sprendimo 144 punkte esą padaryta teisės klaida, turi būti atmestas kaip nepagrįstas, kiek jis grindžiamas klaidingu šio sprendimo aiškinimu.
- 177 Vadinas, ketvirtojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip iš dalies nereikšminga ir iš dalies nepagrįsta.

Dėl apeliacinio skundo ketvirtojo pagrindo antros dalies

– Šalių argumentai

- 178 Ketvirtojo pagrindo antroje dalyje J. Dalli teigia, kad Bendrasis Teismas iškraipė su G. apklausa susijusią pažymą, kai skundžiamo sprendimo 143 punkte konstatavo, kad joje nenurodytos su apeliantu susijusios faktinės aplinkybės, nors iš jos aiškiai matyti, kad taip ir yra. Ši klaida pakartota to sprendimo 145 punkte, kuriame Bendrasis Teismas patvirtino, kad apeliantas turėjo galimybę pareikšti nuomonę dėl su juo susijusių faktinių aplinkybių.
- 179 Komisija prašo atmesti ketvirtojo pagrindo antrą dalį kaip nepagrįstą.

– Teisingumo Teismo vertinimas

- 180 Skundžiamo sprendimo 143 punkte Bendrasis Teismas pažymėjo, kad su G. apklausa susijusi pažyma OLAF ataskaitoje buvo paminėta „tik siekiant pateikti liudytojų parodymus, duotus per <...> apklausas, išdėstyti su [J. Dalli] nesusijusią aplinkybę, patvirtinančią tai, ką liudytojas jau buvo nurodęs per <...> pirmąją apklausą, ir išdėstyti tai, kaip liudytojas subjektyviai supranta siūlymus, kuriuos Z., be kita ko, pateikė skundo pateikėjai“. Remdamasis tuo jis padarė išvadą, kad iš šios ataskaitos nematyti, „kad OLAF būtų padariusi kokią nors išvadą dėl [J. Dalli], remdamasi vien šia pažyma“.
- 181 Vis dėlto, kaip matyti iš šio sprendimo 164 punkto, visos šios įvairios Bendrojo Teismo išvados susijusios su tuo, kad OLAF savo ataskaitoje panaudojo su G. apklausa susijusią pažymą. Be to, iš jokios kitos skundžiamo sprendimo 143 punkte esančios informacijos nematyti, jog Bendrasis Teismas būtų nusprendęs, kaip tvirtina J. Dalli, kad minėtoje pažymoje nėra su juo susijusių faktinių aplinkybių.
- 182 Tokiomis aplinkybėmis negalima teigti, jog skundžiamo sprendimo 145 punkte Bendrojo Teismo padaryta išvada, kad J. Dalli buvo suteikta galimybė pareikšti nuomonę dėl su juo susijusių faktinių aplinkybių, net iš dalies grindžiama Bendrojo Teismo atliktu vertinimu, kad su G. apklausa susijusioje pažymoje nėra tokių faktinių aplinkybių.
- 183 Be to, kaip matyti iš šio sprendimo 167–170 punktų, net jei apie šią pažymą jam nebuvo pranešta, apeliantas vis dėlto turėjo galimybę pareikšti nuomonę dėl joje nurodytų faktinių aplinkybių.
- 184 Taigi ketvirtojo pagrindo antra dalis yra grindžiama klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu ir dėl to turi būti atmesta kaip nepagrįsta. Taigi reikia atmesti visą ketvirtąjį pagrindą.

Dėl penktojo pagrindo, susijusio su kreipimusi į priežiūros komitetą

Šalių argumentai

- 185 Nurodydamas penktąjį pagrindą J. Dalli teigia, jog Bendrasis Teismas padarė kelias klaidas, kai atmetė pirmojoje instancijoje pateiktą penktąjį priekaištą, susijusį su priežiūros komiteto kišimusi.

- 186 Pirma, remiantis priežiūros komiteto ir OLAF sudarytu darbo susitarimu (toliau – darbo susitarimas), turėtų būti laikomasi penkių dienų termino nuo kreipimosi į šį komitetą iki informacijos perdavimo nacionalinėms teisminėms institucijoms. Net jei išimtinėmis aplinkybėmis šis terminas gali būti trumpesnis nei penkios dienos, prieš perduodant šią informaciją OLAF vis tiek turi siekti sutarimo su priežiūros komitetu. Be to, Bendrasis Teismas klaidingai konstatavo, kad OLAF šiuo atžvilgiu turi būti suteikta diskrecija, nors dėl tokio požiūrio Reglamento Nr. 1073/1999 11 straipsnio 7 dalimi šiam komitetui pavesta vykdyti kontrolę taptų neveiksminga. Priešingai, nei nusprendė Bendrasis Teismas, šios bylos opumas reiškia, kad turi būti griežtai laikomasi taikytinų procedūrinių garantijų.
- 187 Antra, Bendrasis Teismas iškraipė bylos medžiagą, kai skundžiamo sprendimo 160 punkte pažymėjo, jog priežiūros komiteto pirmininkas pritarė, kad OLAF ataskaita būtų perduota Maltos teisminėms institucijoms, nepasibaigus penkių dienų terminui. Iš tiesų iš jokio bylos dokumento nematyti šio sutikimo, kurio tikrumą J. Dalli ginčijo per Bendrojo Teismo posėdį, buvimo. Be to, daugelyje bylos dokumentų yra pateikta priešingų duomenų.
- 188 Trečia, Bendrasis Teismas pažeidė Reglamento Nr. 1073/1999 11 straipsnio 7 dalį, kaip ji išaiškinta jo paties jurisprudencijoje, kai skundžiamo sprendimo 161 punkte konstatavo, kad OLAF galėjo perduoti savo ataskaitą nacionalinėms teisminėms institucijoms prieš priežiūros komitetui užbaigiant savo tyrimą. Šio komiteto vykdoma kontrolė nėra draudžiamas kišimasis į tyrimo eigą ir yra būtina siekiant veiksmingai apsaugoti atitinkamų asmenų teises.
- 189 Nagrinėjamu atveju šios pareigos nesilaikyta, nes, viena vertus, 2012 m. spalio 18 d. OLAF suteikė priežiūros komitetui galimybę susipažinti su bylos medžiaga ir, kita vertus, 2012 m. spalio 19 d. perdavė šią bylos medžiagą Maltos valdžios institucijoms, nors šis komitetas įspėjo OLAF, kad reikia ilgesnio nagrinėjimo termino. Be to, aplinkybės, kad šis komitetas negali trukdyti perduoti OLAF ataskaitą, nepakanka pateisinti bet kokios veiksmingos jo galimybės vykdyti kontrolę atėmimo.
- 190 Komisija tvirtina, kad penktasis pagrindas yra nepagrįstas.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 191 Pirmiausia reikia išsamiau apibūdinti priežiūros komiteto funkciją, dėl kurios J. Dalli ir Komisija nesutaria.
- 192 Reglamento Nr. 1073/1999 11 straipsnio 1 dalyje bendrai apibrėžta ši funkcija ir pažymėta, kad priežiūros komitetas įtvirtina OLAF nepriklausomumą, nuolat kontroliuodamas, kaip atliekama tyrimo funkcija.
- 193 Šiuo tikslu pagal šio reglamento 11 straipsnio 8 dalį priežiūros komitetas per metus turi priimti bent vieną veiklos ataskaitą. Be to, pagal minėto reglamento 11 straipsnio 1 ir 8 dalis jis taip pat gali teikti OLAF direktoriui nuomones apie OLAF veiklą, o Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams – ataskaitas apie OLAF tyrimų rezultatus ir veiksmus, kurių buvo imtasi į juos reaguojant.
- 194 Nors negalima atmesti galimybės, kad priežiūros komiteto nuomonė yra susijusi su konkrečiu atveju, Sąjungos teisės aktų leidėjas reikalavo, kad tokia nuomone negalėtų būti siekiama daryti įtaką sprendimams, kuriuos OLAF turi priimti konkrečioje byloje, nes, kaip teisingai skundžiamo sprendimo 162 punkte nurodė Bendrasis Teismas, to paties reglamento 11 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad priežiūros komiteto nuomonės pateikiamos nesikišant į atliekamų tyrimų eigą.
- 195 Iš to, kaip išvados 103 punkte pažymėjo generalinis advokatas, matyti, kad priežiūros komiteto funkcija yra vykdyti sistemine OLAF veiklos kontrolę. Nors priežiūros komitetas turi patikrinti, ar ši veikla vykdoma paisant atitinkamų asmenų teisių, be kita ko, procedūrinių teisių, šiuo tikslu jis neprivalo atlikti OLAF aktų *a priori* tikrinimo.

- 196 Ši prižiūros komiteto funkcijų supratimą, kiek tai konkrečiai susiję su informacijos perdavimu valstybės narės teisminėms institucijoms, patvirtina tai, kad, kaip skundžiamo sprendimo 162 punkte nurodė Bendrasis Teismas, tuo atveju, kai šis komitetas informuojamas apie būtinybę perduoti informaciją pagal Reglamento Nr. 1073/1999 11 straipsnio 7 dalį, jam nesuteikiama teisė prieštarauti tokiam perdavimui.
- 197 Aplinkybė, kad kai kurios OLAF prižiūros komiteto darbo tvarkos taisyklių nuostatos, kaip teigia J. Dalli, gali būti aiškinamos taip, kad jomis siekiama prižiūros komitetui suteikti platesnę funkciją, bet kuriuo atveju negali paneigti to, kas išdėstyta pirma, nes šiomis darbo tvarkos taisyklėmis, priimtomis remiantis Reglamento Nr. 1073/1999 11 straipsnio 6 dalimi, negali būti pakeistos šio reglamento nuostatos.
- 198 Šiomis aplinkybėmis, pirma, kalbant apie argumentą, kad prieš perduodama ataskaitą nacionalinėms teisminėms institucijoms OLAF turėjo palaukti, kol prižiūros komitetas baigs vykdyti savo užduotį, reikia pažymėti, jog tokia pareiga nekyla iš Reglamento Nr. 1073/1999 nuostatų.
- 199 Be to, dėl šios pareigos gali būti pavėlintas nacionalinių teisminių institucijų atsižvelgimas į išvadas ir ji nebūtina, kad prižiūros komitetas galėtų vykdyti konkrečią užduotį, nes jis turi ne prieštarauti informacijos perdavimui nacionalinėms teisminėms institucijoms, o tik vykdyti sisteminę OLAF veiksmų kontrolę šioje srityje.
- 200 Taigi Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai skundžiamo sprendimo 162 punkte nusprendė, kad ataskaitos perdavimas Maltos teisminėms institucijoms prieš prižiūros komitetui pateikiant poziciją šiuo klausimu nėra Sąjungos teisės normos pažeidimas.
- 201 Antra, dėl laikotarpio nuo kreipimosi į prižiūros komitetą iki ataskaitos pateikimo Maltos institucijoms trukmės skundžiamo sprendimo 153 punkte Bendrasis Teismas teisingai konstatavo, kad Reglamento Nr. 1073/1999 11 straipsnio 7 dalyje numatyta pareiga informuoti komitetą apie atvejus, kai reikia perduoti informaciją nacionalinėms teisminėms institucijoms, nenustatant termino, per kurį komitetas turi atlikti kontrolę prieš perduodamas informaciją.
- 202 Nors darbo susitarime iš tiesų numatyta, kad šiuo pagrindu prižiūros komitetui perduotini dokumentai „paprastai“ turi būti jam pateikti prieš penkias darbo dienas iki informacijos perdavimo nacionalinėms teisminėms institucijoms, iš paties šio susitarimo teksto matyti, kaip šiuo klausimu pažymėjo Bendrasis Teismas, kad šis terminas yra orientacinis, todėl OLAF gali nuo jo nukrypti.
- 203 Kadangi, atsižvelgiant į konkrečią prižiūros komiteto funkciją, bet kuriuo atveju jis neprivalo pateikti pozicijos prieš šį perdavimą, OLAF turi būti pripažinta plati diskrecija nustatyti datą, kada ji perduoda šią informaciją nacionalinėms teisminėms institucijoms. Todėl ji gali nuspręsti atlikti tokį perdavimą nepasibaigus darbo susitarime nurodytam terminui, prižiūros komiteto pirmininkui iš anksto nedavus tam sutikimo.
- 204 Tokiomis aplinkybėmis negalima teigti, jog Bendrasis Teismas padarė faktinių aplinkybių teisinio kvalifikavimo klaidą, kai konstatavo, kad, atsižvelgiant į tyrimo svarbą ir opumą, taip pat į tai, kad J. Dalli jau atsistatydino iš Komisijos nario pareigų, OLAF, akivaizdžiai neviršydama turimos diskrecijos, galėjo nuspręsti, kad tikslinga perduoti jos ataskaitą Maltos institucijoms 2012 m. spalio 19 d., nors prižiūros komitetui galimybė susipažinti su visa bylos medžiaga suteikta tik vieną dieną prieš šį perdavimą.
- 205 Trečia, J. Dalli teiginys, susijęs su bylos medžiagos iškraipymu, nes, priešingai, nei skundžiamo sprendimo 160 punkte pažymėjo Bendrasis Teismas, prižiūros komiteto pirmininkas nesutiko, kad OLAF ataskaita būtų perduota Maltos teisminėms institucijoms nepasibaigus penkių dienų terminui, turi būti atmestas kaip nereikšmingas, nes iš šio sprendimo 203 punkto matyti, jog net darant prielaidą, kad Bendrasis Teismas klaidingai konstatavo, kad prižiūros komiteto pirmininkas patvirtino

būtinybę greitai perduoti ataskaitą Maltos institucijoms, dėl šios klaidos negali būti paneigtas skundžiamo sprendimo 164 punkte pateiktas vertinimas, kad OLAF galėjo atlikti šį perdavimą, nepažeisdama taikytinų Sąjungos teisės normų.

206 Taigi penktasis pagrindas turi būti atmestas kaip iš dalies nereikšmingas ir iš dalies nepagrįstas.

Dėl šeštojo pagrindo, susijusio su nekaltumo prezumpcija

Dėl šeštojo pagrindo antros dalies

– Šalių argumentai

207 Šeštojo pagrindo antroje dalyje, kurią reikia nagrinėti pirmiausia, J. Dalli teigia, kad Bendrojo Teismo motyvai, susiję su OLAF direktoriaus pareiškimų per spaudos konferenciją vertinimu, yra priešaringi, nes skundžiamo sprendimo 176 punkte Bendrasis Teismas konstatavo, viena vertus, kad OLAF direktorius patvirtino, jog J. Dalli nesureagavo į nagrinėjamus OLAF direktoriaus veiksmus, apie kuriuos žinojo, ir kad, kita vertus, OLAF direktoriaus pareiškimai neatspindėjo apelianto kaltės.

208 Be to, Bendrasis Teismas nepaisė kai kurių įrodymų, kai neatsižvelgė į OLAF direktoriaus per spaudos konferenciją pateiktus įvairius neigiamus teiginius.

209 Komisija laikosi nuomonės, kad šeštasis pagrindas yra nepagrįstas.

– Teisingumo Teismo vertinimas

210 Skundžiamo sprendimo 176 punkte Bendrasis Teismas, viena vertus, pažymėjo, kad OLAF direktoriaus nurodytos faktinės aplinkybės, be kita ko, susijusios su „[J. Dalli] žinojimu apie nagrinėjamus veiksmus ir su jo nereagavimu į juos“. Kita vertus, jis konstatavo, jog „negalima teigti, kad šios išvados nurodytos taip, kad būtų atspindėta ieškovo kaltė arba kad visuomenė būtų paskatinta tikėti jo kalte“.

211 Taigi šiame punkte Bendrasis Teismas pirmiausia aprašė faktines aplinkybes, kurias OLAF direktorius nurodė per 2012 m. spalio 17 d. spaudos konferenciją, paskui įvertino tai, kaip OLAF direktorius pateikė šias aplinkybes. Be to, tame pačiame punkte Bendrasis Teismas išplėtojo šią antrąją mintį ir aprašė atsargumo priemones, kurių ėmėsi OLAF direktorius, siekdamas išvengti, kad jo teiginiai būtų aiškinami kaip J. Dalli kaltės pripažinimas.

212 Taigi tvirtinimas, kad šiame skundžiamo sprendimo punkte pateikti priešaringi motyvai, turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

213 Dėl argumento, grindžiamo tam tikrų įrodymų nepateikimu, reikia pažymėti, jog nurodydamas šį argumentą J. Dalli tvirtina, kad Bendrasis Teismas ne nepaisė įrodymų, bet iškraipė vieną iš jų, kuri iš tikrųjų įvertino Bendrasis Teismas, t. y. 2012 m. spalio 17 d. OLAF direktoriaus spaudos konferencijos stenogramą. Beje, šeštojo pagrindo antra dalis išdėstyta skyriuje „Įrodymų iškraipymas“.

214 Šiuo aspektu iš šios stenogramos aiškiai matyti, kad per šią spaudos konferenciją OLAF direktorius kritiškai apibūdino J. Dalli, kaip Komisijos nario, elgesį ir leido suprasti, kad jis gali būti susijęs su tam tikra nesąžininga veikla.

215 Vis dėlto iš minėtos stenogramos nematyti, jog OLAF direktorius būtų aiškiai patvirtinęs, kad J. Dalli padarė nusikalstamas veikas.

216 Šiomis aplinkybėmis, nors nagrinėjama spaudos konferencijos stenograma teisėtai gali būti aiškinama įvairiai, negalima teigti, kad Bendrasis Teismas iškraipė šią stenogramą, akivaizdžiai peržengdamas protingo šio dokumento vertinimo ribas.

217 Taigi šeštojo pagrindo antrą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl šeštojo pagrindo pirmos dalies

– Šalių argumentai

218 Šeštojo pagrindo pirmoje dalyje J. Dalli tvirtina, jog Bendrasis Teismas padarė teisės klaidų dėl nekaltumo prezumpcijos principo taikymo srities.

219 Pirma, Bendrasis Teismas suklydo dėl kriterijų, kuriais remiantis galima užtikrinti šio principo ir saviraiškos laisvės pusiausvyrą, kai skundžiamo sprendimo 175 punkte rėmėsi OLAF teise kuo tiksliau informuoti visuomenę, nors tokia teisė nebuvo įtvirtinta Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) jurisprudencijoje.

220 Antra, Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, jog aplinkybė, kad tam tikra informacija, pateikta per OLAF surengtą spaudos konferenciją, jau buvo nurodyta J. Dalli arba Komisijos anksčiau paskelbtuose pranešimuose spaudai, gali pateisinti tam tikrus nekaltumo prezumpcijos ar konfidencialumo principo, kylančio iš SESV 339 straipsnio, pažeidimus. Be to, skundžiamo sprendimo 177 punkte Bendrasis Teismas negalėjo konstatuoti, kad J. Dalli paskelbtas pranešimas spaudai susijęs su OLAF išvadomis, nes šis pranešimas paskelbtas anksčiau nei OLAF ataskaita.

221 Trečia, Bendrasis Teismas taip pat padarė teisės klaidą, kai skundžiamo sprendimo 179 punkte pripažino svarbia aplinkybę, kad vėliau OLAF paskelbtu pranešimu spaudai buvo siekiama ištaisyti žiniasklaidos paskleistą klaidingą informaciją.

222 Komisija prašo atmesti šeštojo pagrindo pirmą dalį kaip iš dalies nepriimtina ir iš dalies nepagrįstą.

– Teisingumo Teismo vertinimas

223 Pirma, kalbant apie Bendrojo Teismo nurodytus kriterijus siekiant užtikrinti nekaltumo prezumpcijos ir saviraiškos laisvės pusiausvyrą, reikia priminti, kad nekaltumo prezumpcija įtvirtinta Chartijos 48 straipsnyje, kuris, kaip matyti iš su Chartija susijusių išaiškinimų, atitinka 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsnio 2 ir 3 dalis. Taigi pagal Chartijos 52 straipsnio 3 dalį, siekiant išaiškinti jos 48 straipsnį, reikia atsižvelgti į EŽTK 6 straipsnio 2 ir 3 dalis, kaip nustatančias minimalią apsaugą (2019 m. rugsėjo 5 d. Sprendimo *AH ir kt. (Nekaltumo prezumpcija)*, C-377/18, EU:C:2019:670, 41 punktą ir nurodyta jurisprudencija).

224 Kaip skundžiamo sprendimo 173 punkte iš esmės pažymėjo Bendrasis Teismas, iš EŽTT jurisprudencijos matyti, kad, viena vertus, nekaltumo prezumpcija pažeidžiama, jei teismo sprendimu arba oficialiu pareiškimu dėl kaltinamojo sudaromas įspūdis, kad jis kaltas, nors jo kaltė anksčiau nebuvo įrodyta laikantis įstatymų, ir, kita vertus, nors valdžios institucijos gali informuoti visuomenę apie tiriamas baudžiamąsias bylas, jos tai turi daryti su visomis išlygomis ir atsargumu, kurie yra būtini laikantis nekaltumo prezumpcijos (šiuo klausimu žr. 2014 m. gegužės 22 d. EŽTT sprendimo *Ilgar Mammadov prieš Azerbaidžaną*, CE:ECHR:2014:0522JUD001517213, 125 ir 126 punktus).

- 225 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, kaip teigia J. Dalli, šioje jurisprudencijoje viešosios valdžios institucijoms nebuvo pripažinta galimybė kuo tiksliau informuoti visuomenę apie veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į galimus pažeidimus ar sukčiavimą.
- 226 Vis dėlto skundžiamo sprendimo 175 punkte Bendrasis Teismas nusprendė ne tai, kad OLAF turėjo tokią teisę, bet tai, kad, siekiant teisingos esamų interesų pusiausvyros, reikia atsižvelgti į faktą, jog OLAF buvo suinteresuota užtikrinti tokį visuomenės informavimą.
- 227 Be to, tame 175 punkte vertindamas per 2012 m. spalio 17 d. spaudos konferenciją OLAF direktoriaus išsakytus teiginius Bendrasis Teismas taip pat pažymėjo, kad jie buvo atsargūs ir kad OLAF direktorius padarė reikiamą išlygą. Taigi Bendrasis Teismas taikė kriterijus, kylančius iš šio sprendimo 224 punkte nurodytos EŽTT jurisprudencijos.
- 228 Vadinas, skundžiamo sprendimo 175 punkte Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos dėl kriterijų, kurie turi būti taikomi siekiant išnagrinėti, ar OLAF pažeidė nekaltumo prezumpcijos principą.
- 229 Antra, remiantis šio sprendimo 103 punkte nurodyta Teisingumo Teismo jurisprudencija, kiti argumentai, kuriuos J. Dalli pateikė šeštojo pagrindo pirmai daliai pagrįsti, turi būti atmesti kaip nereikšmingi, kiek jie susiję su Bendrojo Teismo papildomai nurodytais motyvais.
- 230 Iš tiesų iš to, kas išdėstyta, matyti, viena vertus, jog pirmojoje instancijoje pateiktas priekaištas, grindžiamas nekaltumo prezumpcijos pažeidimu, atmestas, be kita ko, remiantis tuo, kad pristatydamas OLAF išvadas OLAF direktorius padarė reikiamą išlygą, ir, kita vertus, jog J. Dalli pagrįstai neginčijo skundžiamo sprendimo 176 punkte išdėstytų argumentų, pagrindžiančių šį motyvą.
- 231 Taigi, kadangi, remiantis šio sprendimo 223 ir 224 punktuose nurodyta jurisprudencija, minėto motyvo pakanka įrodyti, kad OLAF direktoriaus pareiškimais nebuvo pažeistas Chartijos 48 straipsnis, skundžiamo sprendimo 175 ir 177 punktuose Bendrojo Teismo nurodyti papildomi motyvai, iš esmės susiję su tuo, kad tam tikrą informaciją jau buvo išplatinusi Komisija arba J. Dalli, nėra būtini siekiant pateisinti skundžiamo sprendimo 178 punkte išdėstytą Bendrojo Teismo vertinimą.
- 232 Trečia, argumentas, kad skundžiamo sprendimo 179 punkte Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, taip pat turi būti atmestas kaip nereikšmingas.
- 233 Taigi iš skundžiamo sprendimo 180 punkto matyti, jog atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 19 d. pranešimo spaudai turinį Bendrasis Teismas konstatavo, kad šiuo pranešimu OLAF teisėtai informavo visuomenę su visomis reikiamomis išlygomis ir atsargumu.
- 234 Kadangi, remiantis šio sprendimo 223 ir 224 punktuose nurodyta jurisprudencija, šio motyvo pakanka įrodyti, kad OLAF paisė nekaltumo prezumpcijos, kai paskelbė minėtą pranešimą, ir šiame apeliaciniame skunde jis visiškai nebuvo ginčytas, reikia konstatuoti, kad kiti šiuo klausimu pateikti Bendrojo Teismo argumentai yra pertekliniai.
- 235 Taigi šeštojo pagrindo pirma dalis turi būti atmesta kaip iš dalies nereikšminga ir iš dalies nepagrįsta. Vadinas, turi būti atmestas visas šeštasis pagrindas.

Dėl septintojo pagrindo, susijusio su neturtinės žalos vertinimu

Šalių argumentai

- 236 Nurodydamas septintąjį pagrindą J. Dalli teigia, kad skundžiamo sprendimo 225 punkte Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą ir iškraipė ieškinį pirmojoje instancijoje, kai konstatavo, jog jis neįrodė, kad dėl inkriminuojamų Komisijos ar OLAF veiksmų sunkumo elgesio jam galėjo būti padaryta žala.
- 237 Komisija prašo atmesti septintąjį pagrindą kaip nereikšmingą arba subsidiariai kaip nepagrįstą.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 238 Iš skundžiamo sprendimo 218 punkto aiškiai matyti, kad Bendrasis Teismas papildomai išnagrinėjo tariamą žalą ir priežastinį ryšį, o to sprendimo 217 punkte konstatavo, kad J. Dalli neįrodė neteisėtų OLAF ar Komisijos veiksmų.
- 239 Kadangi šio apeliacinio skundo pirmasis–šeštasis pagrindai buvo atmesti, reikia konstatuoti, kad minėto sprendimo 217 punkte Bendrojo Teismo padarytos išvados J. Dalli tinkamai neginčijo.
- 240 Be to, iš šio sprendimo 42 punkte nurodytos Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, jog jei neįrodyta, kad Sąjungos institucijai gali būti inkriminuojami neteisėti veiksmai, visas ieškinys dėl žalos atlyginimo turi būti atmestas, ir nėra reikalo nagrinėti žalos realumo ar šios institucijos veiksmų ir nurodytos žalos priežastinio ryšio buvimo.
- 241 Darytina išvada, kad, remiantis šio sprendimo 103 punkte nurodyta Teisingumo Teismo jurisprudencija, septintasis pagrindas turi būti atmestas kaip nereikšmingas, kiek jis susijęs su Bendrojo Teismo papildomai nurodytais motyvais.
- 242 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, turi būti atmestas visas apeliacinis skundas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 243 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.
- 244 Pagal šio reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.
- 245 Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas iš J. Dalli ir šis pralaimėjo bylą, jis turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jo priteisiamos Komisijos patirtos bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1. Atmesti apeliacinį skundą.

2. John Dalli padengia savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jo priteisiamos Europos Komisijos patirtos bylinėjimosi išlaidos.

Parašai.